

BETÆNKNING

VEDRØRENDE

anerkendelse af arbejdsløshedskasser på funktionærområdet

AFGIVET AF DET AF
SOCIALMINISTERIET UNDER 16. JULI 1959
NEDSATTE UDVALG

BETÆNKNING NR. 279

1961

INDHOLDSFORTEGNELSE

	<i>Side</i>
INDLEDNING	5
A. Arbejdsløshedslovens regler om anerkendelse af arbejdsløshedskasser	7
B. De bestående arbejdsløshedskasser.	9
G. Undersøgelser vedrørende behovet for arbejdsløshedsforsikring inden for F. T. F.'s medlemsområde.	11
D. Oplysninger vedrørende de enkeltorganisationer, som har ønsket at oprette en arbejdsløshedskasse.	13
1. Forbund for den forebyggende børneforsorgs personaleorganisationer.	13
2. Danske Arkitekters Landsforbund	15
3. Danmarks aktive Handelsrejsende, Foreningen af 1901.	17
4. Forsvarets funktionærorganisationer.	18
5. Sammenslutningen af firmafunktionærforeninger	19
E. Udvalgets konklusioner og forslag	20
a. Flertalsudtalelse	20
b. Mindretalsudtalelse	21
c. Mindretalsudtalelse	28

BILAG

1. Skrivelse af 15. marts 1960 fra Fællesrådet for danske Tjenestemand- og Funktionærorganisationer (med 1 underbilag).	35
2. Skrivelse af 12. oktober 1960 fra samme (med 1 underbilag).	39
3. Skrivelse af 14. september 1960 fra Danmarks aktive Handelsrejsende, Foreningen af 1901.	44
4. Skrivelse af 30. september 1960 fra samme.	45
5. Skrivelse af 28. oktober 1960 fra sekretær, cand. jur. Marvin Madsen (med 1 underbilag).	46
6. Skrivelse af 30. november 1960 fra socialministeriet	49

INDLEDNING

Ved skrivelse af 16. juli 1959 meddelte socialministeriet, at man havde besluttet at nedsætte *et snævert udvalg med den opgave at overveje spørgsmålet om adgangen til statsanerkendelse af arbejdsløshedskasser på funktionærområdet og andre spørgsmål vedrørende arbejdsløshedsforsikringen, som det måtte vise sig nødvendigt at optage til overvejelse i forbindelse hermed.*

I skrivelsen omtaltes det, at flertallet i det folketingsudvalg, der i folketingets samling 1958/59 havde behandlet det af medlemmer af partiet venstre og det konservative folkeparti stillede forslag til ændring i lov om arbejdsanvisning og arbejdsløshedsforsikring m.v., - ved hvilket lovforslag, der ikke blev gennemført, bestemmelsen i arbejdsløshedslovens § 7, stk. 1, 2. punktum, blev foreslået ophævet - i den af udvalget den 22. maj 1959 afgivne betænkning havde henstillet til socialministeren at nedsætte et snævert udvalg med den ovenfor nævnte opgave.

Socialministeren har herefter yderligere *anmodet udvalget om i sine overvejelser at inddrage spørgsmålet om betimeligheden af at imødekomme de for socialministeriet foreliggende 3 andragender om statsanerkendelse af arbejdsløshedskasser inden for funktionærområdet.*

Til formand for udvalget beskikkedes departementschef *Erik Drejer*, socialministeriet, og udvalget fik iøvrigt følgende sammensætning: Fuldmægtig *Aage Nielsen* og sekretær, cand. jur. *Marvin Madsen* (udpeget af Fællesrådet for danske Tjenestemand- og Funktionærorganisationer, i det følgende benævnt F.T.F.), ingeniør *V. Eller* og forretningsfører *Aage Rasmussen* (udpeget af Fællesrepræsentationen for danske ar-

bejdsleder- og tekniske funktionærforeninger), forbundsformand *Erling Dinesen* og hovedkasserer *F. B. Simonsen* (udpeget af Handels- og kontorfunktionærernes forbund i Danmark), hovedkasserer *Chr. Carlsson* og afdelingskasserer *O.A. Lundin* (udpeget af Arbejdsløshedskassernes Samvirke) samt arbejdsdirektør *H. Borreschmidt*, arbejdsdirektoratet, og kontorchef *E. Arntzen*, socialministeriet (beskikket af socialministeriet).

Som udvalgets sekretær beskikkedes sekretær *J. Stagaard*, socialministeriet.

Udvalget, der afholdt sit indledende møde den 15. september 1959, har afholdt ialt 13 møder og har herunder forhandlet med repræsentanter for Forbund for den forebyggende børneforsorgs personaleorganisationer, Danske Arkitekters Landsforbund, Forsvarets funktionærorganisationer og Sammenslutningen af firmafunktionærforeninger.

Om resultatet af udvalgets overvejelser henvises til betænkningens afsnit E, der fremtræder som 3 udtalelser, afgivet henholdsvis af et flertal blandt udvalgets medlemmer og af to mindretal.

Det fremgår heraf, at der i udvalget er enighed om at anbefale, at der meddeles den af Forbund for den forebyggende børneforsorgs personaleorganisationer oprettede arbejdsløshedskasse anerkendelse, idet det herved forudsættes, at spørgsmålet om i-årigt uddannede barneplejerskers arbejdsløshedsforsikringsmæssige forhold samtidig løses.

Der er endvidere enighed om, at de i lov om arbejdsanvisning og arbejdsløshedsforsikring m.v. fastsatte betingelser for, at en nyoprettet arbejdsløshedskasse kan opnå anerkendelse, bør tages op til overvejelse med henblik på en skær-

pelse. Fuld enighed om disse betingelsers art er dog ikke opnået.

Med hensyn til de principper, der bør anlægges vedrørende anerkendelse af sådanne arbejdsløshedskasser inden for funktionærområdet, for hvis faglige område der allerede eksisterer en anerkendt arbejdsløshedskasse, er der ikke enighed i udvalget, ligesom der ej heller er opnået enighed med hensyn til, hvorvidt arbejdsløshedskasser for medlemmer af Fællesrådet for

danske tjenestemands- og funktionærorganisationer, for medlemmer af Danske Arkitekters Landsforbund og for medlemmer af Danmarks aktive Handelsrejsende, Foreningen af igoi bør anerkendes.

Med afgivelsen af nærværende betænkning betragter udvalget sit arbejde som afsluttet.

København, den 2. marts ig6i.

E. Arntzen.

H. Borreschmidt.

Chr. Carlsson.

Erling Dinesen.

Erik Dreyer.
(formand).

Vilh. Eller.

O. A. Lundin.

Marvin Madsen.

Aage Nielsen.

Aage Rasmussen.

F. B. Simonsen.

J. Stagaard

A. ARBEJDSLØSHEDSLOVENS REGLER OM ANERKENDELSE AF ARBEJDSLØSHEDSKASSER

Ved en arbejdsløshedskasse i arbejdsløshedslovens (lovbekendtgørelse nr. 135 af 19. maj 1958) betydning forstås i henhold til lovens § 6, stk. 1, en forening af personer, der som lønarbejdere er knyttet til et eller flere bestemte fag inden for en række nærmere opregnede fagområder, herunder handels- og kontorvirksomhed, og som har sluttet sig sammen med det ene formål ved bestemte bidrag at sikre hverandre gensidig hjælp i tilfælde af uforskyldt arbejdsløshed.

Udover de i § 6, stk. 1, nævnte fagområder kan ministeren i henhold til § 6, stk. 2, hvor ganske særlige omstændigheder taler derfor, efter indstilling af arbejdsnævnet bestemme, at andre erhvervsområder end de i stk. 1 nævnte vil være at anse for fag i lovens forstand.

I henhold til lovens § 8 er det en betingelse for, at en arbejdsløshedskasse kan få og beholde offentlig anerkendelse, at den har mindst 100 medlemmer, er knyttet til et eller flere bestemte fag og mindst omfatter en landsdel. Der kan dog undtagelsesvis meddeles offentlig anerkendelse til en arbejdsløshedskasse, der udelukkende er stedlig begrænset, eller som omfatter mindre end 100 medlemmer. Ved § 3 i lov nr. 227 af 27. maj 1950 er det endvidere bestemt, at Kristelig arbejdsløshedskasse, uanset bestemmelserne i arbejdsløshedslovens § 8, kan få og beholde offentlig anerkendelse, forudsat at denne kasse iøvrigt opfylder de i arbejdsløshedsloven indeholdte forskrifter.

Enhver arbejdsløshedskasse, der opfylder de foran nævnte betingelser og iøvrigt fyldestgør de i arbejdsløshedsloven indeholdte forskrifter - jfr. herved navnlig § 22, stk. 1, hvorefter en anerkendt arbejdsløshedskasses vedtægt skal være affattet i overensstemmelse med den af arbejdsdirektøren og arbejdsnævnet udarbejdede mønstervedtægt - har i henhold til lovens

§ 7, stk. 1, ret til at få offentlig anerkendelse og den dermed forbundne støtte af det offentlige.

I § 7, stk. 1, 2. punktum, er der dog fastsat følgende bestemmelse: »Findes der for vedkommende fag eller for det pågældende stedlige område allerede en anerkendt arbejdsløshedskasse, kan arbejds- og socialministeren dog i overensstemmelse med indstilling af arbejdsnævnet nægte anerkendelse af en ny faglig eller stedlig begrænset arbejdsløshedskasse«.

Den omhandlede indstilling afgives af arbejdsnævnets afdeling vedrørende arbejdsløshedsforsikringen, der i henhold til § 35 har som medlemmer: 6 af arbejdsløshedskasserne på disses årsmøde for 6 år valgte tillidsmænd samt 4 af folketinget efter forholdstal ligeledes på 6 år valgte medlemmer. Arbejdsdirektøren er nævnets formand.

Udvalget finder, at § 7, stk. 1, 2. punktum, må forstås således, at socialministeren, når arbejdsnævnet i tilfælde som de i lovbestemmelsen nævnte indstiller, at anerkendelse ikke bør finde sted, er frit stillet med hensyn til, om anerkendelse bør meddeles. I alle andre tilfælde er ministeren pligtig at anerkende en arbejdsløshedskasse, der ansøger derom, og som iøvrigt opfylder de i loven fastsatte betingelser.

En regel svarende til § 7, stk. 1, 2. punktum, har været gældende i hele den periode, i hvilken der her i landet har bestået lovgivning om anerkendte arbejdsløshedskasser, d.v.s. siden lov nr. 88 af 9. april 1907 om anerkendte arbejdsløshedskasser. Bestemmelsen fandtes ikke i det oprindelige lovforslag, der blev fremsat i folketinget den 2. oktober 1906, men den blev indsat i den endelige lov i overensstemmelse med forslag af det af folketinget nedsatte udvalg til lovforslagets behandling. I folketingsudvalgets betænkning hed det om det her omhand-

lede ændringsforslag (samt om et ændringsforslag, hvorefter der i loven blev fastsat regler om, at en arbejdsløshedskasse skulle have tilknytning til et eller flere bestemte fag og mindst skulle omfatte en landsdel eller udelukkende være stedlig begrænset), at det tog sigte på at forhindre oprettelse af alt for små kasser, hvis bæreevne er ringe, og som derfor må gøre medlemmernes risiko større. Gennem de fra sygekasserne vundne erfaringer havde det vist sig, at der undertiden var gjort forsøg på inden for en sygekasses virkeområde at oprette en ny sygekasse som konkurrent til den allerede bestående. Hvor personlige grunde var de ledende for en sådan fremgangsmåde, kunne denne virke meget uheldigt, og folketingsudvalget havde derfor ment, at det, som i ændringsforslaget foreslået, ville være rigtigt i lignende tilfælde at give ministeren bemyndigelse til at nægte en kasse anerkendelse på steder, hvor en sådan søgtes oprettet inden for en allerede bestående arbejdsløshedskasses virksomhedsområde.

Spørgsmålet om den omhandlede lovbestemelses anvendelse blev gjort til genstand for overvejelser i det af regeringen den 8. april 1941 nedsatte udvalg, bestående af 5 af regeringens medlemmer samt af repræsentanter for socialdemokratiet, partiet venstre, det konservative folkeparti, det radikale venstre, Danmarks retsforbund, Dansk arbejdsgiverforening og arbejdsløshedskassernes 32 mands udvalg. I den af nævnte udvalg den 27. februar 1942 afgivne »Betænkning fra udvalget om ændringer i den sociale lovgivning« blev (side 3) om spørgsmålet udtalt følgende:

»Der har været rejst Spørgsmaal om *Anerkendelse af Arbejdsløshedskasser, der ikke staar i Forbindelse med den tilsvarende faglige Organisation*. Det er navnlig blevet fremhævet, at der inden for Handels- og Kontorfaget maa være Trang til en saadan Kasse, fordi en stor Del af Handels- og Kontormedhjælperne ikke øn-

sker at indtræde i Fagets anerkendte Arbejdsløsheds-kasse paa Grund af dennes Forbindelse med Handels- og Kontormedhjælperforbundet.

Arbejdsløshedsloven bestemmer om dette Forhold i § 7, Stk. 1,

Motiveringen for den sidste Regel (d.v.s. arbejdsløshedslovens § 7, stk. 1, 2. punktum) er formentlig, at Tilstedeværelsen af iere anerkendte Arbejdsløsheds-kasser inden for samme Område vil kunne indeholde en særlig Adgang til Misbrug, og der derfor paa Forhaand maa udvises Forsigtighed med Hensyn til at meddele Anerkendelse til en ny Klasse inden for et Omraade, hvor der allerede findes en anerkendt Kasse.

Arbejds- og Socialministeren har om dette Spørgsmaal udtalt, at det ikke tidligere har foreligget for Administrationen; Loven lægger — som det foran er anført - ikke Hindringer i Vejen for Anerkendelsen af nye Arbejdsløsheds-kasser inden for Fag, hvor der maatte være Trang dertil, og et eventuelt Andragende om Anerkendelse vil naturligvis blive undergivet en rent saglig Behandling.

Ministeren har imidlertid gjort opmærksom paa, at det maa være en afgørende Forudsætning for Anerkendelse af en saadan Kasse, at Kassen har et forholdsvis betydeligt Antal Medlemmer, at der er tilvejebragt en Startkapital, der under Hensyn til Fagets Arbejdsforhold og de paatænkte Understøttelsessatser opfylder rimelige Krav til Kassens Soliditet, og at Kassens Vedtægter indeholder visse Garantier for, at Medlemsbestanden i det væsentlige opretholdes. For saa vidt det sidste Punkt angaar, har Ministeren særlig henvist til, at de faglige Organisationer gør det til en Pligt for deres Medlemmer ogsaa at være Medlemmer af Fagets Arbejdsløsheds-kasse. Herved opnaas en fast Medlemsbestand, saaledes at ogsaa de Arbejdere, som ikke føler sig udsat for nogen synderlig Arbejdsløshedsrisiko, er Medlemmer af Arbejdsløsheds-kassen og svarer deres Bidrag til denne. En saadan Forpligtelse kan efter Sagens Natur ikke paalægges Medlemmer af en Arbejdsløsheds-kasse, der ikke har Tilknytning til et fagligt Forbund, men der maa da paa anden Maade skabes fornøden Sikkerhed for, at de; Medlemmer, som har Arbejde og ikke føler sig udsat for en Arbejdsløshedsrisiko, normalt forbliver i Kassen — de kan f. Eks. forpligte sig til at staa som Medlemmer i et vist længere Tidsrum — saaledes at denne ikke er udsat for en betydelig Afgang og en dermed følgende Svækkelse af dens økonomiske Stilling.«

B. DE BESTÅENDE ARBEJDSLØSHEDSKASSER

Pr. 31. marts 1960 havde 65 arbejdsløshedskasser modtaget offentlig anerkendelse. Kassernes medlemstal var 723.928, og heraf var 247.076, d.v. s. lidt mere end 1/3 af det samlede antal nydende medlemmer, forsikret i arbejdsmændenes og specialarbejdernes arbejdsløshedskasse.

De øvrige arbejdsløshedskassers medlemstal belyses ved nedenstående oversigt:

Medlemstal	Antal Kasser	
70-80.000	2	(Handels- og kontorfunktionærerne, metalarbejderne)
30-40.000	1	(De kvindelige arbejdere)
15-20.000	5	
10-15.000	5	
9-10.000	2	
8- 9.000	0	
7- 8.000	6	
6- 7.000	2	
5- 6.000	2	
4- 5.000	2	
3- 4.000	4	
2- 3.000	6	
1- 2.000	9	
500-1.000	8	
100- 500	9	
under 100	1	(Forgylderfaget)

ialt. .64

Taget under ét har de anerkendte arbejdsløshedskasser et gennemsnitligt medlemsantal af ca. 11.150, men 33, eller ca. halvdelen af arbejdsløshedskasserne, har et medlemstal på under 3.000, og 10 kasser har mindre end 500 medlemmer. Disse 10 kassers medlemstal udgør 2.473, eller et gennemsnit på under 250 medlemmer pr. kasse.

Efter det for udvalget oplyste har langt de fleste anerkendte arbejdsløshedskasser bestået i kortere eller længere tid, forinden anerkendelse blev søgt og meddelt. Efter loven er det dog ingen betingelse for anerkendelse, at kassen allerede har virket i nogen tid. Dette ses af § 7, stk.

3, nr. 4, hvorefter begæring om anerkendelse af en arbejdsløshedskasse skal ledsages af sidste års regnskab, for så vidt kassen ikke er nyoprettet.

I de mønsterregler (af 1959), der i henhold til arbejdsløshedslovens § 22, stk. 1, er udarbejdet af arbejdsdirektøren og arbejdsnævnet, er der, jfr. mønsterreglernes § 30, stk. 11, åbnet de anerkendte arbejdsløshedskasser adgang til i vedtægterne at fastsætte medlemsbidraget incl. administrationsbidrag indtil 33 1/3% højere end det sædvanlige kontingent, for så vidt angår medlemmer, hvis medlemskab ikke beror på en dem gennem fagets forbund påhvillende obligatorisk forpligtelse til at være nydende medlemmer af fagets arbejdsløshedskasse.

Det er for udvalget oplyst, at hovedparten af de faglig begrænsede arbejdsløshedskasser (alene Kristelig arbejdsløshedskasse er ikke faglig begrænset) i vedtægten har en bestemmelse svarende til mønstervedtægtens § 30, stk. 11, idet det i love eller vedtægter for vedkommende fags forbund er fastsat, at forbundets medlemmer skal søge optagelse i og forblive medlemmer af den for faget oprettede arbejdsløshedskasse.

Også dette spørgsmål blev gjort til genstand for overvejelse i det fornævnte den 8. april 1941 nedsatte udvalg, i hvis betænkning (side 3-4) udtaltes følgende om spørgsmålet :

»Udvalget har endvidere drøftet Spørgsmaalet om det højere Medlemsbidrag, som de anerkendte Arbejdsløshedskasser paalægger de Medlemmer, der ikke tillige er Medlemmer af vedkommende faglige Organisation. Arbejdsløshedsloven indeholder ingen Regel om dette Forhold, men Hjemmelen for at afkræve det forhøjede medlemsbidrag findes i de enkelte Kassers Vedtægter. Der afkræves herefter saadanne Medlemmer, hvis Medlemskab i Kassen ikke beror paa en dem paahvilende Forpligtelse, et højere Medlemsbidrag, og Forhøjelsen skal godkendes af Arbejdsdirektøren.

Arbejds- og socialministeren har udtalt, at Motiveringen herfor har været for det første, at Arbejdsløshedskassernes Medlemmer bidrager til Kassernes

Administration gennem Kontingentet til den faglige Organisation, hvorfor de Medlemmer, der ikke staa tilsluttet Organisationen, maa deltage i Administrationsudgifterne paa lige fod med de øvrige Medlemmer. For det andet er det højere Bidrag for saadanne Medlemmer motiveret dermed, at de frembyder en større **Arbejdsløshedsrisiko** end de øvrige Medlemmer af Kassen. Dette viser sig bl.a. derved, at de - fordi deres Medlemsskab ikke paahviler dem som en Forpligtelse - **frit** kan udmelde sig af Kassen, naar de har faaet et Arbejde, hvor de ikke længer følger sig udsat for Arbejdsløshedsrisiko.

Forhøjelsen af Medlemsbidraget kan gaa op til 75 à 100 pCt. Efter det for Udvalget oplyste findes der imidlertid et meget ringe Antal Medlemmer, der ikke staa tilsluttet den faglige Organisation. Nogle af Udvalgets Medlemmer mener derfor, at Spørgsmaalet er uden praktisk Betydning, medens andre Medlemmer har fremhævet, at det ringe Antal Medlemmer med forhøjet Medlemsbidrag kunne skyldes, at de ikke organiserede afskrækkes fra at søge sig optaget i Forsikringen, netop fordi Medlemsbidraget vil blive særlig tyngende for dem.

Udvalget finder, at Deltagelsen i Administrationsudgifterne kun kan dække en ringe Del af Forhøjelsen, og Risikomomentet kan derhos efter Udvalgets Opfattelse næppe begrunde en saa betydelig Forskel i Kontingentet for de 2 Grupper af Medlemmer.

Udvalget maa imidlertid erkende, at den Omstændighed, at den her omhandlede Gruppe af Medlemmer i Modsætning til de øvrige kan indtræde i og udtræde af Forsikringen efter eget Forgødtbefindende og saaledes kan unddrage Arbejdsløshedskasserne Medlemsbidraget i Arbejdsperioder, hvor de netop burde betale det, begrundes en rimelig Forhøjelse af Bidraget. Man ville imidlertid i saa Henseende finde, at Grænsen burde sættes ved en Forhøjelse paa 33 1/3 pCt.

Arbejds- og socialministeren har erklæret sig villig til at foranledige, at Kontingentet for de Medlemmer af anerkendte Arbejdsløshedskasser, som ikke staa tilsluttet vedkommende faglige Organisation, ikke sættes til mere end 33 1/3 pCt. over Kontingentet for Kassens øvrige Medlemmer, og Udvalget finder herefter ikke, at der er Grundlag for at foreslaa optaget nogen Bestemmelse i Loven om dette Forhold.<

G. UNDERSØGELSER VEDRØRENDE BEHOVET FOR ARBEJDSLØSHEDSFORSIKRING INDEN FOR F. T. F.'s MEDLEMSOMRÅDE

Udvalget har anset det for sin opgave i første omgang at undersøge, i hvilket omfang der kan konstateres at være et reelt behov for etablering af arbejdsløsheds-kasser inden for funktionærområdet, og udvalget har fundet, at man i denne forbindelse navnlig bør koncentrere sig om de områder, inden for hvilke funktionærgrupper på den ene eller den anden måde har givet udtryk for ønske om oprettelse af en arbejdsløsheds-kasse.

Udvalget har endvidere drøftet nødvendigheden af at søge kontakt med sådanne funktionærområder, inden for hvilke der vel ikke offentligt er fremsat ønske om arbejdsløshedsforsikring, men hvor det dog måtte være nærliggende at antage, at behov er til stede. Der er imidlertid i udvalget enighed om, at der ikke findes sådanne funktionærområder, til hvilke det kunne anses for rimeligt at rette henvendelse.

Da der for så vidt angår de organisationer inden for funktionærområdet, der har fremsat andragende over for socialministeriet om anerkendelse af en arbejdsløsheds-kasse, har foreligget så fyldige oplysninger, at yderligere undersøgelser — udover forhandlinger med de pågældende organisationer, jfr. herom under afsnit D (side 13) - måtte anses overflødige, har udvalget alene foranlediget iværksat undersøgelser af det reelle behov for arbejdsløshedsforsikring inden for F.T.F.'s medlemsområde.

F.T.F. omfatter en række organisationer med et samlet medlemsantal på ca. 120.000 (forår 1959), der fordeler sig således:

Tjenestemænd og tjenestemandspiranter inden for stat, kommuner, folkeskolen og koncessionerede virksomheder	ca. 78.000	/ % afmedlemstallet 65,0
Funktionærer i private erhverv -	22.000	18,3
Funktionærer i offentlige institutioner m.v.	20.000	16,7
ialt	ca. 120.000	100,0

Ansættelsesforholdene for de to sidstnævnte grupper er reguleret af funktionærlovens regler, og de pågældende har ikke herudover særlig beskyttelse mod opsigelse af utilregnelig årsag.

For en del af de nævnte to grupper gælder det, at der er sikret de pågældende pensionsordninger i offentlige eller private pensionskasser, men retten til pension involverer ikke nogen særlig beskyttelse imod opsigelse.

Med hensyn til de pågældende to gruppers beskæftigelses- og organisationsforhold henvises til F.T.F.'s skrivelse af 15. marts 1960 til udvalget (bilag 1).

Af den nævnte skrivelse fremgår tillige, at der fra 2 af de F.T.F. tilsluttede organisationer, nemlig Forsvarets funktionærorganisationer med 1249 medlemmer og Sammenslutningen af firmafunktionærforeninger med 1634 medlemmer, er fremsat ønske om kollektiv tilslutning til en arbejdsløsheds-kasse, som måtte blive oprettet af F.T.F., og som opnår statsanerkendelse.

Herudover er der fra forskellige andre organisationer, tilsluttet F.T.F., givet udtryk for, at der blandt organisationernes medlemmer er en

større eller mindre del, som i givet fald vil indmelde sig i en arbejdsløshedskasse som den nævnte.

Omfanget af denne »frivillige tilslutning« er kun for et meget begrænset område talmæssigt belyst over for udvalget, men F.T.F.'s 2 repræsentanter i udvalget har i en skrivelse af 12. oktober 1960 (bilag 2 med underbilag) afgivet en redegørelse om det behov for arbejdsløhedsforsikring, der efter de nævnte medlemmers skøn må antages at være inden for de F.T.F. tilsluttede organisationer. Det af udvalgsmedlemmerne således afgivne skøn beror ikke på foretagne medlemsundersøgelser el. lign., og kun til en vis grad på tilkendegivelser fra de respektive organisationers ledelser.

De to repræsentanter har dog for at forsøge at få et lidt nøjere billede af medlemmernes stilling til forsikringsspørgsmålet ladet uddele spørgeskemaer til 261 medlemmer af personalet i et større blandet forsikringsselskab til anonym besvarelse.

5 af de adspurgte havde ikke tilbageleveret spørgeskemaet.

176 havde svaret ja til spørgsmålet om, hvorvidt de ønskede optagelse i en arbejdsløshedskasse under administration af F.T.F.

5 af disse 176 oplyste allerede at være medlemmer af en arbejdsløshedskasse.

68 af de adspurgte svarede nej til spørgsmålet om optagelse i en sådan kasse.

Af disse 68 havde 6 oplyst at være arbejdsløhedsforsikrede.

Endelig havde 9 ikke besvaret spørgeskemaet, og 3 af de adspurgte havde hverken svaret ja

eller nej, men oplyst at være arbejdsløhedsforsikrede.

I spørgeskemaet var kontingentet til en arbejdsløshedskasse anslået til 3 kr. mdl.

Ved en af F.T.F. foretagne medlemsundersøgelse inden for de to organisationer, der har ytret ønske om kollektiv tilslutning til en arbejdsløshedskasse oprettet af F.T.F., er det oplyst, at af de ialt 2.883 medlemmer er 196 eller 6,8% medlemmer af en anerkendt arbejdsløshedskasse.

De nævnte 196 medlemmer er tilsluttet nedennævnte arbejdsløshedskasser:

Handels- og kontorfunktionærernes arbejdsløshedskasse	162
Funktionærernes arbejdsløshedskasse	6
Arbejdsmandenes og specialarbejdernes arbejdsløshedskasse	1
Danske teknikeres arbejdsløshedskasse	20
Arbejdsledernes arbejdsløshedskasse	3
Ikke oplyst	4
ialt	196

F.T.F. har, under hensyn til, at man ikke ville kunne give oplysning om vilkårene for medlemskab af en eventuel arbejdsløshedskasse, oprettet af F.T.F., ikke ved den nævnte undersøgelse stillet de to organisationers medlemmer spørgsmål om, hvorvidt de i givet fald ville indmelde sig i arbejdsløshedskassen, men der er, som foran nævnt, af organisationernes bes tyreiser fremsat ønske om kollektiv tilslutning til en af F.T.F. oprettet arbejdsløshedskasse.

D. OPLYSNINGER VEDRØRENDE DE ENKELT-ORGANISATIONER, SOM HAR ØNSKET AT OPRETTE EN ARBEJDSLØSHEDSKASSE

Udvalget har fra socialministeriet modtaget detaljerede oplysninger vedrørende de organisationer, som til ministeriet har indsendt andragende om anerkendelse af arbejdsløshedskasse, nemlig :

1. *Forbund for den forebyggende børneforsorgs personaleorganisationer,*
2. *Danske Arkitekters Landsforbund* og
3. *Danmarks aktive Handelsrejsende, Foreningen af igoi,*

og udvalget har i møder den 19. og 26. september 1960 forhandlet med repræsentanter for de to førstnævnte organisationer og for de to allerede omtalte organisationer under F.T.F.:

4. *Forsvarets funktionærorganisationer* og
5. *Sammenslutningen af firmafunktionærforeninger.*

Derimod har udvalget ikke haft lejlighed til at forhandle med Danmarks aktive Handelsrejsende, Foreningen af 1901, jfr. herom nærmere nedenfor under punkt 3.

Om de stedfunde forhandlinger og om de for udvalget iøvrigt foreliggende oplysninger vedrørende de nævnte organisationer bemærkes følgende :

ad 1. Forbund for den forebyggende børneforsorgs personaleorganisationer.

Forbundet har den 7. oktober 1957 i henhold til beslutning på repræsentantskabsmøde oprettet en arbejdsløshedskasse: »*Arbejdsløshedskasse for forebyggende børneforsorgsarbejdere i Danmark*«, der dog endnu ikke er trådt i virksomhed.

Ifølge de for kassen udarbejdede vedtægter kan følgende optages i kassen: lønarbejdere inden for den forebyggende børneforsorg ved pædagogisk arbejde samt personale ved særfor-
sorgsinstitutionerne, ved hospitaler, skoler og legepladser, som har en affølgende 3 uddannel-

ser: fritidshjems lærer, børnehavelærerinde og statsaut. barneplejerske. Undtaget herfra er dog ansatte ved Københavns kommunale børneforsorgsinstitutioner. - Barneplejersker med i-årig uddannelse kan således efter vedtægterne ikke optages i arbejdsløshedskassen.

Andragende om anerkendelse af arbejdsløshedskassen er fremsat den 26. marts 1958 over for arbejdsdirektoratet, der om andragendet indhentede erklæring fra Kommunalarbejdernes arbejdsløshedskasse og Funktionærernes arbejdsløshedskasse.

Kommunalarbejdernes arbejdsløshedskasse udtalte den 30. april 1958, at den nyoprettede kasse bl.a. omfatter samme personalegrupper, som fagligt er organiserede i Foreningen for kommunale børneforsorgsarbejdere i København; og Kommunalarbejdernes arbejdsløshedskasse, som finder, at Forbund for den forebyggende børneforsorgs personaleorganisationer såvel fagligt som forsi kring smæssigt kunne tilhøre Dansk Kommunalarbejderforbund, resp. Kommunalarbejdernes arbejdsløshedskasse, anser det for uheldigt, om der anerkendes 2 kasser for samme personalegrupper. Endvidere har kassen peget på det førnævnte forhold, hvorefter i-årigt uddannede barneplejersker ikke kan optages i den nyoprettede arbejdsløshedskasse.

Eiter denne erklærings afgivelse er der imidlertid den 20. juni 1958 afsluttet aftale om samarbejdsregler mellem de kommunale børneforsorgsarbejdere under Dansk Kommunalarbejderforbund på den ene side og Forbund for den forebyggende børneforsorgs personaleorganisationer på den anden side. Det hedder i samarbejdsreglernes punkt 4, at organisationerne anerkender hinandens forhandlings- og organisationsområde, således at de kommunale institutioner i Københavns og Frederiksberg kom-

muner hører under Den kommunale børneforsorgs forening under Dansk Kommunalarbejderforbund, og således at de øvrige kommunale og private institutioner hører under Forbund for den forebyggende børneforsorgs personaleorganisationer.

Ifølge vedtægt (1957) for Kommunalarbejdernes arbejdsløshedskasse i Danmark anses som kommunalarbejdere: lønarbejdere inden for områder, der i henhold til de til enhver tid gældende faglige aftaler henhører under Dansk Kommunalarbejderforbunds faglige område.

Funktionærernes arbejdsløshedskasse har i erklæring af 11. december 1958 udtalt, at kassen under hensyn til, at den oprettede kasses område allerede delvis dækkes af en anerkendt arbejdsløshedskasse, nemlig Kommunalarbejdernes arbejdsløshedskasse, og til at Funktionærernes arbejdsløshedskasse i givet fald ved vedtægtsændring vil åbne adgang til optagelse af de medlemmer af Forbund for den forebyggende børneforsorgs personaleorganisationer, som ikke måtte kunne blive forsikret i Kommunalarbejdernes arbejdsløshedskasse, ikke kan anbefale, at den nye kasse anerkendes.

Det bemærkes, at § 5, stk. 1, i vedtægt (1954) for Funktionærernes arbejdsløshedskasse i Danmark er sålydende:

»Kun ubemidlede lønarbejdere, der har deres hovederhverv og væsentligste livsophold som: 1. Badefunktionærer, 2. Bankbude, 3. Ejendomsfunktionærer, 4. Forsikringsfunktionærer, 5. Incassatorer, 6. Inspektorer og dermed ligestillede, 7. Sygekassefunktionærer, 8. So- og havnefunktionærer, 9. Vagtfunktionærer, kan optages i og vedblive at være nydende medlemmer af arbejdsløshedskassen. «

Arbejdsnævnets afdeling vedrørende arbejdsløshedsforsikringen har i et møde den 10. marts 1959 enstemmigt vedtaget at udtale, at nævnet ikke kan anbefale anerkendelse af den omhandlede kasse, hvis medlemmer kan forsikres i bestående anerkendte arbejdsløshedskasser.

Forbund for den forebyggende børneforsorgs personaleorganisationer har været tilsluttet F.T.F., men er med virkning fra 1. januar 1961 udmeldt af denne organisation.

Forbundet, der er en sammenslutning af Dansk Barneplejeråd, Dansk Børnehaveråd og

Dansk Fritidshjemsråd, har ialt 2.350 medlemmer. Af disse er ca. 340 ansat ved kommunale børneforsorgsinstitutioner i Københavns omegnskommuner og i et antal købstadkommuner; hovedparten af disse medlemmer (ca. 300) er tjenestemandsansatte, resten honorarlønnede. De øvrige af forbundets medlemmer er i hovedsagen ansat ved anerkendte private eller selvejende forebyggende børneforsorgsinstitutioner.

Bortset fra de tjenestemandsansatte er forbundets medlemmer, der arbejder inden for den forebyggende børneforsorg, medlemmer af børneforsorgens pensionskasse. Dette medlemsskab indebærer imidlertid ikke for de pågældende sikring mod afskedigelse af utilregnelig årsag.

Forbundet har over for udvalget oplyst, at forbundet ikke har ført nogen statistik vedrørende ledigheden blandt dets medlemmer; forbundet har dog konstateret, at ledigheden blandt forbundets medlemmer har været ringe, men at der dog inden for den senere tid har vist sig tendens til nogen stigning. Dette antages at skyldes, at der er oprettet mange uddannelsessteder, således at der, skønt der er ret stor afgang fra faget, samtidig er en betydelig tilgang til dette.

Forbundet har endvidere oplyst, at det er tanken, at der i dets love optages bestemmelse om, at forbundets medlemmer er pligtige tillige at være medlemmer af arbejdsløshedskassen.

Som økonomisk grundlag for den oprettede arbejdsløshedskasses drift har forbundet opsparret en formue på 254.000 kr., tilvejebragt ved et særligt kontingent, der gennem en årrække har været pålagt medlemmerne med dette formål for øje.

Med hensyn til det tidligere nævnte spørgsmål om de i-årigt uddannede barneplejerskers forhold har forbundet oplyst, at forbundet under hensyn til dets ønske om kun at omfatte forebyggende børneforsorgspersonale, der er i besiddelse af forsvarlige kvalifikationer, finder det mindre ønskeligt at optage barneplejersker med den nævnte uddannelse som medlemmer, og at problemet i forsikringsmæssig henseende er af meget ringe omfang. Barneplejerskerne med den i-årige uddannelse har i hovedsagen arbejde inden for Københavns og Frederiksberg kom-

muners forebyggende børneforsorgsinstitutioner; kun ca. 10 af de nævnte barneplejersker har ansættelse på institutioner i Københavns omegnskommuner og i købstadkommuner. Forbundet har dog senere gennem F.T.F.'s repræsentanter i udvalget tilkendegivet, at det er villigt til at søge de i-årigt uddannede barneplejerskers forsikringsforhold løst gennem ændring af den oprettede kasses vedtægter.

ad 2. Danske Arkitekters Landsforbund.

Danske Arkitekters Landsforbund (i det følgende betegnet D.A.L.), der består af Akademisk Arkitektforenings og Dansk Arkitektforenings medlemmer, såvel selvstændigt erhvervsdrivende som ansatte, har i skrivelse af 12. juni 1958 over for arbejdsdirektoratet rejst spørgsmål om, hvorvidt der vil kunne forventes offentlig anerkendelse af en arbejdsløshedskasse for den del af forbundets medlemmer, der står i ansættelsesforhold.

Samme spørgsmål var i 1953 blevet rejst over for arbejdsdirektoratet, og det blev da af direktoratet meddelt forbundet, at arbejdsnævnets afdeling vedrørende arbejdsløshedsforsikringen enstemmigt havde vedtaget at udtale, at nævnet ikke kunne anbefale anerkendelse af en sådan kasse, da arkitekter har adgang til forsikring i Danske teknikeres arbejdsløshedskasse, der har offentlig anerkendelse.

Efter at enighed var opnået mellem Danske Arkitekters Landsforbund og Teknisk Landsforbund (i det følgende betegnet: T.L.) herom, fremsatte T.L.'s hovedbestyrelse i 1956 forslag om oprettelse af en særlig afdeling for arkitekter inden for Danske teknikeres arbejdsløshedskasse, men forslaget blev forkastet af T.L.'s repræsentantskab.

I anledning af den fornyede henvendelse fra D.A.L. indhentede arbejdsdirektoratet erklæring fra *Danske teknikeres arbejdsløshedskasse*, der blandt andet udtalte, at der ikke sås at være behov for en særlig kasse for arkitekter, idet disse havde adgang til forsikring i den anerkendte kasse.

Ved sagens behandling i *arbejdsnævnet* den 16. september 1959 gik et mindretal ind for anerkendelse af den påtænkte arbejdsløshedskasse, medens et flertal ikke fandt, at der forelå nye

momenter siden nævnets forhandling om spørgsmålet i 1953, og at der derfor ikke var grundlag for at anbefale anerkendelse af en sådan kasse; der var i nævnet enighed om at forelægge sagen for socialministeriet under henvisning til det således foreliggende.

Det er for udvalget oplyst, at Danske teknikeres arbejdsløshedskasse ved delegeretmøde den 10. oktober 1959 i princippet har vedtaget at godkende oprettelsen af en selvstændig afdeling for arkitekter inden for kassens område, og at der af T.L. er udarbejdet forslag til overenskomst med D.A.L. herom.

I forbindelse med denne overenskomst var der mellem parterne rejst spørgsmål dels om, hvorvidt medlemmer af D.A.L. skulle kunne vælge at blive forsikret i en af kassens almindelige afdelinger, dels om D.A.L. skulle pålægge sine medlemmer at søge optagelse i Danske teknikeres arbejdsløshedskasse.

Under forhandlingen med repræsentanter for D.A.L. meddelte forbundet, at dettes samlede medlemsantal ifølge en i 1960 foretagen undersøgelse er 1675. Ved den stedfundne undersøgelse har forbundet modtaget oplysninger fra 1610 af medlemmerne om deres beskæftigelsesforhold m. v. 803 af disse er heldagsansatte ved stat, kommuner, andre offentlige institutioner eller hos private, navnlig hos andre arkitekter. 651 har udelukkende selvstændig virksomhed, medens de øvrige 156 for en dels vedkommende har dobbeltbeskæftigelse (som ansatte og som selvstændige), medens nogle er ude af erhverv.

Der er ikke inden for forbundet ført nogen egentlig ledighedsstatistik, men der er for tiden ingen ledighed blandt arkitekter; tværtimod er der stærk efterspørgsel efter arkitekter til stillinger som ansatte.

Den arbejdsløshedskasse, som landsforbundet ønsker at oprette, er tænkt beregnet alene for forbundets medlemmer, d. v. s. arkitekter med fuld uddannelse, således at det øvrige personale, der finder ansættelse på arkitektkontorer (kontorfolk, bygningskonstruktører m. fl.), ikke skal kunne forsikres i kassen.

På grundlag af en stikprøveundersøgelse har forbundet konstateret, at 94% af de arkitekter, hvis uddannelse berettiger dem til medlems-

skab af forbundet, er medlemmer af dette, i hvilken forbindelse forbundet har henvist til, at benyttelsen af titlen »arkitekt« er fri, og at mange bygningskonstruktører, der ikke er berettiget til medlemskab af forbundet, kalder sig arkitekt.

Det er af T. L. - blandt andet i forbindelse med sagen om D.A.L.'s andragende om anerkendelse af en arbejdsløshedskasse - anført, at sidstnævnte forbund omfatter såvel arbejdsgivere som arbejdstagere, og at det navnlig af denne grund må antages, at den i arbejdsløshedsloven påbudte kontrol med ledighed m.v. vanskeligt vil kunne foretages af en kasse som den nævnte.

Heroverfor har D.A.L. anført, at en under landsforbundet hørende særlig myndighed, Ansatte arkitekters Råd, varetager de ansatte arkitekters forhold, herunder løn- og ansættelsesforhold, at det i samtlige foreliggende tilfælde har vist sig muligt for dette råd at få tilvejebragt en passende løsning af en arkitekts ansættelsesforhold m.v., og at de ansatte arkitekter i kraft af deres antal råder over et flertal i landsforbundets ledelse.

Med hensyn til spørgsmålet om kontrol med ledighed m.v. samt vedrørende arbejdsanvisning har D.A.L. henvist til, at der af dette er oprettet en engageringsprotokol, hvortil såvel ansatte som selvstændige arkitekter retter henvendelse om arbejdsanvisning. Gennem dette engageringskontor, gennem den af forbundet oprettede pensionskasse, gennem henvendelser til forbundets typehuskontor (hvorved det kan ses, om ledige medlemmer giver sig af med »privat« arbejde) samt gennem personlig kontakt, herunder på de regelmæssige medlemsmøder, har landsforbundet særdeles gode muligheder - efter forbundets opfattelse bedre muligheder end Danske teknikeres arbejdsløshedskasse ville have det — for at føre en effektiv kontrol med medlemmerne af en arbejdsløshedskasse.

Allerede af denne grund fandt de repræsentanter for D.A.L., der mødte til forhandlingen med udvalget, at det måtte være at foretrække at oprette en selvstændig arbejdsløshedskasse i tilknytning til landsforbundet fremfor at eta-

blere en særlig afdeling for arkitekter i Danske teknikeres arbejdsløshedskasse. De mødte repræsentanter gav endvidere udtryk for, at spørgsmålet om at pålægge de ansatte arkitekter pligt til at indtræde som nydende medlem af en arbejdsløshedskasse — hvilket spørgsmål ikke endnu var behandlet af landsforbundets kompetente myndighed - ville støde på færre vanskeligheder, hvis denne arbejdsløshedskasse var en særlig kasse for arkitekter.

I anledning af at der blandt andet af et medlem af arbejdsnævnet har været rejst det spørgsmål, om arkitekternes arbejdsløshedsforsikringsproblem eventuelt kunne løses derved, at arkitekterne i lighed med, hvad Dansk Ingeniørforening har gjort, opretter en arbejdsløshedskasse, for hvilken offentlig anerkendelse ikke søges, har forbundet udtalt, at en sådan løsning næppe kan gennemføres på økonomisk betryggende måde under hensyn til det relativt ringe antal ansatte arkitekter. Sammenligningen med Dansk Ingeniørforenings forhold er efter forbundets opfattelse rimelig, da antallet af ingeniører er langt større end antallet af arkitekter, da ingeniørers indtjenings- evne må antages at være større end arkitekters, og da arkitektfaget er særdeles påvirkeligt af samfundets konjunkturer.

Efter udvalgets forhandling med repræsentanter for D.A.L. blev der mellem dette forbund, T. L. og Danske teknikeres arbejdsløshedskasse truffet aftale om, at der - i stedet for oprettelse af en særlig afdeling for arkitekter inden for Danske teknikeres arbejdsløshedskasse - etableres et filialkontor af kassen på D.A.L.'s kontor, og at kontrol med de medlemmer af D.A.L., der er medlemmer af arbejdsløshedskassen, samt anvisning af arbejde til arkitekter foregår fra dette filialkontor.

Efter at det af D.A.L. var blevet tilkendegivet, at den således indgåede aftale måtte betragtes som en nødløsning, og at D.A.L. ikke hermed havde frafaldet ønsket om oprettelse og statsanerkendelse af en særlig arbejdsløshedskasse for arkitekter, har Danske teknikeres arbejdsløshedskasse i skrivelse af 17. februar 1961 meddelt D.A.L., at den nævnte aftale betragtedes som bortfaldet.

ad 3. Danmarks aktive Handelsrejsende, Foreningen af 190 i.

Foreningen (i det følgende betegnet: »D. A. H. 1901«) har den 29. august 1959 - under forudsætning af, at statsanerkendelse opnås, - stiftet en arbejdsløshedskasse: »Danmarks aktive Handelsrejsendes Arbejdsløshedsforsikring (Arbejdsløshedskasse)«, og foreningen indsendte den 2. oktober 1959 andragende til arbejdsdirektoratet om anerkendelse af arbejdsløsheds-kassen.

I en fra Handels- og kontorfunktionærernes arbejdsløshedskasse af arbejdsdirektoratet indhentet erklæring af 6. november 1959 udtalte kassen, at den blandt sine medlemmer havde 1711 handelsrejsende/repræsentanter, at kassen i hele sin eksistens havde haft sådanne medlemmer, der er en bestanddel af fagets udøvere, og at kassen ikke kunne anbefale statsanerkendelse af den nye kasse.

I anledning heraf anførte D. A. H. 1901 i skrivelse af 26. november 1959 til arbejdsdirektoratet, at kun ca. 13% af det samlede antal handelsrejsende (ca. 13.000) er medlemmer af Handels- og kontorfunktionærernes arbejdsløsheds-kasse, medens foreningen har 7.000 medlemmer, d. v. s. ca. 54% af samtlige handelsrejsende (jfr. nærmere nedenfor p. 18).

Arbejdsnævnets afdeling vedrørende arbejdsløshedsforsikringen behandlede sagen i et møde den 12. januar 1960. Et flertal af nævnets medlemmer vedtog her at udtale, at man ikke fandt, at der var fornødent grundlag for, at nævnet tog stilling til sagen, forinden der forelå et resultat af nærværende udvalgs arbejde, således at sagens videre behandling i nævnet udsattes herpå.

Et mindretal på 2 medlemmer af nævnet var principielt stemt for, at den ny kasse burde anerkendes; det ene af de to medlemmer kunne subsidiært tilslutte sig flertallets standpunkt.

Et andet mindretal på 3 af nævnets medlemmer erklærede sig principielt imod, at der blev meddelt anerkendelse af en særlig arbejdsløshedskasse for handelsrejsende, men havde iøvrigt intet at indvende imod, at nævnet ikke afgav nogen endelig udtalelse, forinden resultatet af undersøgelserne i nærværende udvalg forelå.

Om tilslutningen til den oprettede kasse er for udvalget oplyst, at der pr. 8. januar 1960 havde indmeldt sig 229 nydende medlemmer i kassen; det er dog ved et møde i socialministeriet den 29. marts 1960 af repræsentanter for foreningen meddelt udvalgets formand, at foreningen under hensyn til usikkerheden vedrørende anerkendelses-spørgsmålet havde standset yderligere tilgang til kassen.

I skrivelse af 7. september 1960, hvori udvalget henviste til baggrunden for dets nedsættelse samt til, at socialministeren havde anmodet udvalget om i sine overvejelser at inddrage spørgsmålet om anerkendelse af den oprettede kasse, anmodede udvalget foreningen om at ville lade sig repræsentere ved et møde i udvalget den 19. september 1960.

Foreningen blev i nævnte skrivelse opfordret til at tilvejebringe oplysninger om ledighedsforholdene blandt de handelsrejsende inden for de sidste 10 år.

I skrivelse af 14. september 1960 til udvalget (bilag 3) meddelte foreningen imidlertid, at denne, hvis opfattelse det var, at udvalget manglende kompetence vedrørende foreningens andragende, indgivet i henhold til gældende lov, ikke ønskede at give møde. Foreningen bemærkede videre, at den, for så vidt angår spørgsmålet om ledighedsforholdene, fandt det rimeligt, at dette spørgsmål blev fremsat af arbejdsdirektoratet.

I skrivelse af 30. september 1960 (bilag 4) har foreningen bemærket, at den iøvrigt når som helst er villig til at bistå udvalget med besvarelse af spørgsmål, som kan tjene det i dets arbejde med udformning af ny lovgivning.

Udvalgets formand har meddelt, at foreningens repræsentanter under den nævnte forhandling den 29. marts 1960 i socialministeriet oplyste, at ledigheden blandt de handelsrejsende var og i længere tid havde været ringe. Repræsentanterne oplyste endvidere, at tilslutning til kassen især kunne forventes fra de yngre blandt de handelsrejsende, hvorimod der næppe kunne regnes med større tilslutning fra de ældre, navnlig under hensyn til, at understøttelse af den størrelse, en anerkendt arbejdsløshedskasse kan yde, næppe har større interesse for de ældre. I denne forbindelse oplyste repræsentanterne, at

det ikke var tanken, at foreningen skulle gøre det til en pligt for medlemmerne at indtræde som nydende medlemmer af arbejdsløshedskassen.

Det bemærkes, at § 30, stk. 11, i de for kassen fastsatte vedtægter er sålydende:

»For medlemmer, der ikke samtidig er medlemmer af »Danmarks aktive Handelsrejsende«, ansættes medlemsbidraget inklusive administrationsbidraget 33,3 % højere end de i henhold til nærværende § fastsatte beløb.«

Med hensyn til det af D.A.H. 1901 opgivne medlemstal på 7.000 bemærkes følgende:

Foreningen har et samarbejde med »Fællesrepræsentationen for danske handelsrejsende- og handelsrepræsentantforeninger«, hvis enkeltforeninger har filantropisk formål.

Ifølge D.A.H. 1901's vedtægter er foreningens højeste myndighed landsrådet. Dette består dels af medlemmer, valgt af D.A.H. 1901's afdelinger; disse medlemmer har stemmeret i landsrådet med et antal, der svarer til afdelingernes medlemstal; dels af medlemmer, der er valgt af fællesrepræsentationens enkeltorganisationer, og som har stemmeret med én stemme for hver 10 medlemmer, de repræsenterer.

De af D.A.H. 1901's afdelinger valgte landsrådsmedlemmer har således betydelig overvægt i forhold til fællesrepræsentationens landsrådsmedlemmer.

På D.A.H. 1901's landsrådsmøde den 29. august 1959 oplystes det, at D.A.H. 1901 havde 2.640 medlemmer.

De gennem fællesrepræsentationen tilsluttede foreninger havde pr. 1. juli 1959 et samlet medlemstal på 4.276.

Det samlede medlemstal i, resp. tilsluttet, D.A.H. 1901 var således ca. 6.900. - Det er ikke oplyst, hvorvidt de gennem fællesrepræsentationen tilsluttede foreninger har medlemmer, der tillige selvstændigt er medlemmer af D. A. H. 1901.

Af D.A.H. 1901's vedtægter fremgår, at som medlem af organisationen kan optages enhver her bosiddende og enhver dansk i udlandet bosiddende handelsrejsende og salgsrepræsentant. Endvidere kan optages enhver grossist eller fa-

brikant, der selv rejser, og som ikke beskæftiger handelsrejsende og salgsrepræsentanter. Derimod er det ikke oplyst, hvem der kan optages i de fællesrepræsentationen tilsluttede foreninger.

I en skrivelse af 5. maj 1959 til arbejdsdirektoratet - afgivet til brug ved besvarelse af forskellige spørgsmål, stillet af det i betænkningens indledning nævnte folketingsudvalg - udtalte D.A.H. 1901 bl.a. følgende:

»Til slut gør vi opmærksom på, at vor organisation Fællesrepræsentationen for danske Handelsrejsende- og Handelsrepræsentantforeninger foruden dens rent faglige afdeling: Danmarks aktive Handelsrejsende af 1901, der er ansøger om statsanerkendelse af en arbejdsløshedskasse, omfatter ca. 4500 medlemmer, der er fordelt på 24 handelsrejsendeforeninger landet over med filantropiske formål. Ingen af disse foreningers medlemmer kan finde optagelse i en eventuel arbejdsløshedskasse, medmindre de også er medlem af Danmarks aktive Handelsrejsende af 1901, derimod opnår de igennem deres tilhørsforhold til F.R. andre faglige fordele ved medlemsskab.«

ad 4. Forsvarets funktionærorganisationer.

Som nævnt ovenfor under afsnit C har Forsvarets funktionærorganisationer fremsat ønske om kollektiv tilslutning til en arbejdsløshedskasse, som måtte blive oprettet af F. T. F.

Forbundet består af følgende 3 enkeltorganisationer: *Sammenslutningen af flyvevåbnets civile tjenestemænd og funktionærer, Centralforeningen af civile, administrativt ansatte funktionærer ved søværnet og Centralforeningen for hærens civile funktionærer.*

Forbundet har over for udvalget oplyst, at dets medlemstal nu er 1254, hvori ikke er medregnet de af forbundets medlemmer, som er ansat som tjenestemænd. Efter arbejdets art fordeles medlemmerne sig således:

Værkmestre	166
Kontorfunktionærer	365
Depotarbejdere m. v.	81
Vagtpersonale	20
Materiefunktionærer	365
Reservedelsekspedienter	30
Arkivfunktionærer	13
Forplejningspersonel	80
Ingeniører (civilingeniører og andre ingeniører)	16
Tegnere	11
Telefonistinder	22

Kontorbetjente	i o
Bygningsteknikere	i o
Diverse teknikere	20
Diverse andre	45

ialt . . 1.254

Organisationen har oplyst, at både ledelsen og de menige medlemmer er interesseret i oprettelse af en arbejdsløshedskasse under F. T. F., og at spørgsmålet i de sidste 4 år har været behandlet på organisationens generalforsamling, hvor der har været enstemmig tilslutning fra medlemmerne til, at ledelsen tog dette problem op.

Hovedparten af organisationens medlemmer omfattes af lov nr. 157 af 7. juni 1958 om pensionering af civile funktionærer, håndværkere og arbejdere ved hæren og søværnet m.v. Efter denne lovs regler ydes der pension efter tilsvarende regler, som gælder for statstjenestemænd (dog er pensionerne 10% mindre end de tilsvarende efter tjenestemandsløven gældende pensionsbeløb), således at ret til pension indtræder under forudsætning af sammenlagt mindst 15 års tjeneste efter det fyldte 20. år. Den nævnte lov indeholder ikke regler svarende til tjenestemandsløvens regler om beskyttelse mod afsked af utilregnelig årsag.

Der er ikke inden for organisationen ført særlig statistik over ledighed blandt medlemmerne, men der har efter organisationens opfattelse i de senere år kun været tale om ubetydelig ledighed. Med hensyn til den fremtidige udvikling i ledigheden har forbundet henvist til, at der forestår en omfattende rationalisering inden for forsvaret, og at dette kan indebære risiko for afskedigelse af større eller mindre grupper af organisationens medlemmer.

ad 5. Sammenslutningen af firmafunktionærforeninger. Som nævnt ovenfor under afsnit G har sammenslutningen fremsat ønske om kollektiv tilslutning til en arbejdsløshedskasse, som måtte blive oprettet af F.T.F.

Sammenslutningen består af nedennævnte enkeltforeninger (hvis medlemstal pr. juni 1960 er angivet) :

Århus Oliefabriks funktionærforening	272
Berlingske funktionærforening	518
Foreningen af kontorfunktionærer i D. A. E. Odense	14
Foreningen af kontorfunktionærer i D. F. D. S...	272
Foreningen af flyveklarere i S.A.S., region Elanmark	36
Foreningen af KO's personale, København.	115
Foreningen af funktionærer i Thomas Ths. Sabroe (kontorgruppen), Århus	39
Kontorgruppen af funktionærer på Vognfabriken Scandia, Randers	10
Foreningen af funktionærer i Smith & Co. A/S, Odense	23
De danske Sukkerfabrikers Funktionærforening	185
Kontorgruppen af funktionærer i Thomas B. Thrige, Odense	140
Diverse	10

ialt . . 1.634

Berlingske funktionærforening og De danske Sukkerfabrikers Funktionærforening omfatter såvel kontorfunktionærer som — et mindre antal - teknikere, medens de øvrige foreninger alene omfatter kontorfunktionærer.

En del af medlemmerne har pensionsret i henhold til private pensionsforsikringer.

Sammenslutningen har oplyst, at der ikke inden for denne har været ført statistik vedrørende ledigheden blandt medlemmerne, og at ledigheden er og igennem længere tid har været uden nævneværdig betydning.

Sammenslutningen har i adskillige tilfælde ved nyoptagelse af medlemmer været ude for, at der blev stillet spørgsmål om, hvorvidt en arbejdsløshedskasse var knyttet til sammenslutningen, og denne har med hensyn til det fremtidige behov for forsikring for medlemmerne anført, at man må påregne, at der inden for kontorfaget vil ske en rationalisering af arbejdet, som kan befrygtes at ville medføre forøget ledighed.

E. UDVALGETS KONKLUSIONER OG FORSLAG

a. **Et flertal på 6 medlemmer** (*Chr. Carlsson, Dinesen, Eller, O. A. Lundin, Aage Rasmussen og F. B. Simonsen*) skal indledningsvis udtale det ønskelige i principielt at fastholde den linie, som har fundet udtryk i arbejdsløshedslovens § 7, stk. 1, 2. punktum, lige fra denne lovgivnings begyndelse, nemlig at det af forsikringsmæssige hensyn er betænkeligt, at socialministeren anerkender enhver arbejdsløshedskasse med et medlemstal på blot over 100, selvom den opfylder lovens betingelser for anerkendelse. Den omstændighed, at der nu findes et ikke helt ubetydeligt antal kasser med et lavt medlemstal, bør ikke i denne forbindelse kunne påberåbes som et præcedens, idet det for en stor del drejer sig om kasser, hvis faglige områder stammer fra laugstiden, og hvis oprettelse derfor er historisk begrundet, og hvor man derfor næppe fra lovgivningsmagts side bør tvinge dem til at ophøre som selvstændige enheder.

Man finder det endvidere ønskeligt, om den fremgangsmåde, der rent faktisk har været fulgt af de faglige organisationer i sager om statsanerkendelse af de i forbindelse med disse organisationer oprettede arbejdsløshedskasser, fortsat følges, nemlig således at arbejdsløshedskasser først søger sådan statsanerkendelse, når de har bestået som private kasser igennem nogle år og derved har haft mulighed for at opsamle en vis startkapital og endvidere at opnå klarhed over, om arbejdsløshedskassen vinder tilstrækkelig tilslutning inden for den kreds, den er bestemt for. Der er ingen anledning til i denne forbindelse at forlade det princip om »hjælp til selvhjælp«, som igennem årene har været anerkendt inden for den sociale forsikring, navnlig da de kredse, inden for hvilke spørgsmålet om anerkendelse af arbejdsløshedskasser nu hævdes at være ak-

tuelt, skulle have økonomiske muligheder for i en vis tid selv at bære de med en arbejdsløshedsforsikring forbundne udgifter.

I konsekvens af foranstående skal flertallet vedrørende de for udvalget konkret foreliggende ansøgninger om anerkendelse udtale :

Efter de for udvalget foreliggende oplysninger må flertallet anse *Forbund for den forebyggende børneforsorgs personaleorganisationer* for et så bestemt afgrænset fagområde, at en anerkendelse af en arbejdsløshedskasse anbefales. Man forudsætter dog, at spørgsmålet om de i-årigt uddannede barneplejerskers forsikringsforhold løses i denne forbindelse.

Man tillægger det særlig betydning, at der gennem et ekstrakontingent er opsparet en formue på 254.000 kr. som startkapital.

Vedrørende oprettelse af en *arbejdsløshedskasse for medlemmer af Danske Arkitekters Landsforbund*, der af et medlemstal på 1675 opgiver, at 803 er helårsansatte under stat, kommune, andre offentlige institutioner eller hos private, skal udtales:

Det må erkendes, at såfremt kassen udelukkende kommer til at omfatte akademisk uddannede arkitekter, vil en faglig afgrænsning, af en særlig arbejdsløshedskasse være mulig. Såfremt kassen kommer til at omfatte også andre »arkitekter« uden akademisk arkitektuddannelse, vil afgrænsningen vanskeliggøres, idet Teknisk Landsforbunds arbejdsløshedskasse som medlemmer har ca. 2000 arkitekter (bygningskonstruktører m.fl.), der er beskæftigede ved samme arbejde og på samme arbejdspladser som D.A.L.'s medlemmer.

Anerkendelsen må derfor bero på, at kassen kun optager arkitekter med akademisk ud-

dannelse, således at det øvrige personale, der finder ansættelse på arkitektkontorer (kontorfolk, bygningskonstruktører med flere), ikke skal kunne forsikres i kassen.

Idet der henvises til de principielle betragtninger, vil det være naturligt, at medlemsskabet gøres obligatorisk, og at kassen har bestået en vis tid, før den statsanerkendes, så man derigennem får den fornødne erfaring for dens mulighed for at bestå som selvstændig kasse.

Vedrørende *Danmarks aktive Handelsrejsende, Foreningen af 1901*, der opgiver at have 7.000 medlemmer, men kun søger anerkendelse af en kasse på ca. 2.600 medlemmer, skal udtales: Da kun 229 har udtalt at ville indtræde i en påtænkt oprettet kasse, og da foreningens medlemmer har mulighed for at forsikre sig i bestående kasser, må ansøgningen om anerkendelse af en særlig "arbejdsløshedskasse" anses som hvilende på så spinkelt et grundlag, at der ikke er anledning til at imødekomme ansøgningen.

Hvad endelig en *arbejdsløshedskasse omfattende alle F. T. F.'s medlemmer* angår, vil oprettelsen af en sådan stride imod det, der har været grundlaget for de hidtil oprettede kasser, at de omfattede alle lønmodtagere inden for et eller flere fagområder. Medlemsskabet i kasserne er obligatorisk uden hensyn til arbejdsløshedsrisiko. Et brud på disse principper kan indebære en betydelig risiko for, at grupper inden for de bestående arbejdsløshedskasser, der på grund af deres ansættelsesforhold er uden for arbejdsløshedsrisiko, ønsker at frigøre sig for den solidaritet, man hidtil har anset for en naturlig og inden for alle kasser gældende forpligtelse. Der er ikke over for udvalget dokumenteret nogen trang til en sådan kasse udover, at F. T. F.'s forretningsudvalg på et repræsentantskabsmøde har fået bemyndigelse til oprettelse af en arbejdsløshedskasse. Af de ca. 42.000 medlemmer, der skulle have adgang til en sådan kasse, har kun repræsentanter for to organisationer, omfattende ca. 2.900 medlemmer, udtalt sig for en kollektiv tilslutning, uden at der er truffet positiv beslutning herom, resten skulle være en frivillig tilslutning fra de enkelte medlemmer. Flertallet mener

ikke, at udvalget på så løst og spinkelt et grundlag har mulighed for at tage stilling til en anerkendelse af den påtænkte kasse.

Efter det, der har foreligget for udvalget, anser flertallet det ikke for påkrævet, at der foretages nogen ændring i arbejdsløshedsloven vedrørende anerkendelse af arbejdsløshedskasser.

Derimod kunne der måske være anledning til ved en kommende revision af arbejdsløshedsloven at lovfæste den siden 1907 gennemførte praksis, at anerkendelse af en kasse først kan ske, når den har virket en årrække, at medlemsskabet gøres obligatorisk inden for det faglige område, kassen er bestemt for, og at det minimum af medlemmer, der kræves, fastsættes til 1.000.

b. **Et mindretal** på 3 medlemmer (*Arntzen, Borreschmidt og Drejer*) kan tiltræde de af flertallet foran fremsatte principielle betragtninger og skal hertil føje, at der, hvis de organisationer, der nu melder sig med ønske om at få statsanerkendt en arbejdsløshedskasse, ikke ønsker — eller ikke mener at kunne gennemføre inden for medlemskredsen — at medlemsskabet i arbejdsløshedskassen gøres obligatorisk for alle organisationens medlemmer, således som arbejdernes faglige organisationer i vidt omfang har gjort det, er så meget større grund til at lægge vægt på, at kassen har bestået en vis tid, før den statsanerkendes, således at man derved får et indtryk af medlemmernes interesse for en arbejdsløshedskasse og deres offervillighed i denne forbindelse.

Mindretallet er klar over, at den gældende lovgivning ikke som betingelse for en kasses statsanerkendelse hjemler en opstilling af krav hverken om pågældende arbejdsløshedskasses beståen som ikke-anerkendt kasse eller om, at det skal pålægges vedkommende organisations medlemmer ved en bestemmelse i dennes love at indmelde sig som nydende medlemmer i arbejdsløshedskassen. Sådanne krav kan derfor ikke med direkte støtte i særlig lovbestemmelse opstilles i forbindelse med de allerede for administrationen foreliggende andragender om statsanerkendelse af arbejdsløshedskasser eller for de tilfælde, hvor et ønske om sådan anerkendelse er fremkommet under udvalgets ar-

bejde uden endnu at have givet sig udtryk i en formel ansøgning om statsanerkendelse.

Selvom en begrænsning af antallet af statsanerkendte arbejdsløshedskasser også efter mindretallets opfattelse er formålstjenlig, kan der dog rejses spørgsmål om, hvorvidt det vil være nødvendigt eller uden videre ønskeligt, at hele dette forhold lægges fast i en sådan grad, at ethvert ønske om arbejdsløshedsforsikring praktisk talt undtagelsesfrit henvises til at blive realiseret i allerede bestående statsanerkendte kasser. Det er næppe af forsikringsmæssige hensyn nødvendigt at lægge en sådan vægt på, at enhver mulig konkurrence inden for dette felt udelukkes, at der ikke skulle være en vis adgang til anerkendelse af en kasse med en dokumenteret tilslutning fra en større kreds - selvom de pågældende interessenters behov for arbejdsløshedsforsikring i et eller andet omfang måtte kunne dækkes i en allerede anerkendt kasse - såfremt der i det enkelte tilfælde måtte foreligge ganske særlige omstændigheder, som f.eks. det forhold, at interessenterne af principielle grunde ikke har ment at burde søge deres forsikringsbehov tilgodeset ved indtræden i en bestående arbejdsløshedskasse og derfor rent faktisk ikke - eller kun i meget begrænset omfang — har indmeldt sig i en sådan.

Der må dog i denne forbindelse peges på betydningen af, at der kan tilvejebringes en praktisk tilfredsstillende ordning såvel med hensyn til afgrænsningen af en sådan kasse som med hensyn til adgangen til overflytning mellem denne og øvrige anerkendte arbejdsløshedskasser. I sidstnævnte henseende kan der være spørgsmål om, at der enten træffes herhenhørende aftaler mellem den nye kasse og de kasser, hvori medlemmerne ellers måtte kunne søge optagelse, herunder om afgørelsen af tvivlsspørgsmål, eller at det fastslås, at overflytning mellem pågældende kasse og andre anerkendte kasser ikke kan finde sted.

Det fremgår af det foran anførte, at mindretallet mener at måtte afvise tanken om helt at lade bestemmelsen i arbejdsløshedslovens § 7, stk. 1, 2. punktum, udgå.

Med hensyn til indholdet af den lige nævnte lovbestemmelse skal det dernæst bemærkes, at

det — selvom sammensætningen af arbejdsnævnets afdeling vedrørende arbejdsløshedsforsikringen med dens flertal af arbejdsløshedskasse-repræsentanter umiddelbart gør denne afdeling velegnet til at gennemføre den ud fra forsikringsmæssige hensyn formålstjenlige begrænsning af antallet af anerkendelser af arbejdsløshedskasser - måske ville kunne gøres gældende, at hensynet til eventuelt at påføre allerede bestående arbejdsløshedskasser en konkurrence fra nyoprettede kasser kunne komme til at veje stærkt til ved nævnets herhenhørende overvejelser og at præge nævnets indstilling i de enkelte sager af denne art.

Over for den mulighed, at man da kunne undlade at implicere nævnet i disse sager og f. eks. nøjes med en indstilling fra arbejdsdirektøren, måtte det imidlertid anføres, at det næppe er formålstjenligt at ophæve nævnets adgang til at udtale sig i disse sager og derved at unddrage socialministeren den erfaring med hensyn til arbejdsløshedsforsikringen og dens gennemførelse i praksis, som nævnet besidder, og som vil være af værdi også ved bedømmelsen af nye arbejdsløshedskassers anerkendelse. Dertil kommer, at § 7, stk. 1,2. punktum, som det allerede tidligere er nævnt, må forstås således, at socialministeren ikke er afskåret fra at give anerkendelse til en ny faglig eller stedlig begrænset arbejdsløshedskasse, selvom arbejdsnævnet har indstillet, at sådan anerkendelse nægtes.

Mindretallet finder herefter ej heller at kunne gå ind for en ændring af bestemmelsen i § 7, stk. 1,2. punktum, for så vidt angår det netop omtalte punkt.

For at der imidlertid fremtidig kan søges opnået fornøden begrænsning med hensyn til en udvidelse af de anerkendte arbejdsløshedskassers antal og samtidig en sikkerhed for, at den tilstrækkelige interesse for oprettelsen af en arbejdsløshedskasse er til stede i sådanne tilfælde, hvor der i forvejen i et eller andet omfang er adgang til forsikring i en anerkendt arbejdsløshedskasse, vil mindretallet mene, at der i loven burde fastsættes noget strengere betingelser for anerkendelse af nye arbejdsløshedskasser, dels derved, at der principielt sker en væsentlig forhøjelse af det nu krævede medlemstal (100) på

tidspunktet for en kasses anerkendelse, *dels* ved, at medlemskab i kassen gøres obligatorisk for den eller de pågældende faglige organisationers medlemmer, eller at det kræves, at et betragteligt antal af de den pågældende faglige organisation tilsluttede har indmeldt sig i vedkommende kasse, *dels* endelig ved, at det gøres til en forudsætning for, at statsanerkendelse kan opnås, at kassen har bestået og virket en vis tid ikke alene med opkrævning af kontingent, men også med udbetaling af understøttelse, i hvilken henseende man kunne tænke sig en periode på 2 år.

Med hensyn til de for socialministeriet fremsatte andragender om anerkendelse af arbejdsløshedskasser og de for udvalget fremsatte ønsker med hensyn til etablering af nye arbejdsløshedskasser bemærkes følgende:

Mindretallet kan for sit vedkommende tiltræde flertallets opfattelse, hvorefter det kan anbefales, at der meddeles den af *Forbund for den forebyggende børneforsorgs personaleorganisationer* oprettede arbejdsløshedskasse statsanerkendelse, idet mindretallet herved skal anføre, at forbundets medlemmer kun i meget begrænset omfang kan forsikres i anerkendte arbejdsløshedskasser. Der henvises i denne forbindelse til, at Funktionærernes arbejdsløshedskasse ikke efter det oplyste har foretaget sådan vedtægtsændring, som ville muliggøre de nævnte medlemmers optagelse i denne kasse. Endvidere er der mellem forbundet og Dansk Kommunalarbejderforbund indgået aftale om de to forbunds virkeområde. På denne baggrund finder mindretallet det forsvareligt, at den forebyggende børneforsorgs personale anerkendes som et fag i arbejdsløshedslovens forstand, jfr. arbejdsløshedslovens § 6, stk. 2, og at der, som nævnt, meddeles den oprettede kasse anerkendelse.

Det bemærkes dog herved, at det forekommer mindretallet nødvendigt, at spørgsmålet om de i-årigt uddannede barneplejerskers forsikringsforhold løses, og der peges derfor på, at det må være en følge af lovens § 9, stk. 4, at der som vilkår for anerkendelsen stilles krav om sådanne ændringer i de for kassen udarbejdede vedtægter, at de af de i-årigt uddannede barneplejersker, som ikke henhører under Dansk Kommu-

nalarbejderforbund, kan optages i kassen, uanset at de pågældende ikke kan optages som medlemmer af Forbund for den forebyggende børneforsorgs personaleorganisationer.

Med hensyn til spørgsmålet om anerkendelse af en *arbejdsløshedskasse*, der måtte blive *oprettet for medlemmer af F. T. F.*, bemærkes følgende:

I sin skrivelse af 5. maj 1959 til folketingsudvalget udtalte F. T. F., at af det samlede medlemstal på ca. 120.000 var ca. 42.000 eller 35% efter deres ansættelsesforhold ifølge reglerne i funktionærloven udsat for opsigelse, hvorfor spørgsmålet om arbejdsløshedsforsikring for disse grupper er af stor interesse. Det fremgår af opstillingen i nævnte skrivelse, at det drejer sig om følgende 2 grupper:

Funktionærer i private erhv. 22.000 (18,3%) og
Funktionærer i offentlige
institutioner. 20.000 (16,7%).

[slutningen af samme skrivelse udtales det, at F. T. F. vil være villig til »at undersøge mulighederne for, at de grupper inden for F. T. F., der har interesse heri, i fællesskab danner en statsanerkendt arbejdsløshedskasse«.

På F. T. F.'s repræsentantskabsmøde den 19. oktober 1960 vedtoges det at udtale følgende:

»Arbejdet i udvalget af 1959 vedrørende anerkendelse af arbejdsløshedskasser følges med største interesse. Det pålægges F. T. F.'s repræsentanter i udvalget fortsat at arbejde for en løsning af problemet om en arbejdsløshedskasse for de grupper af vore medlemmer, der har interesse heri, og forretningsudvalget bemyndiges til at oprette en arbejdsløshedskasse for disse grupper.«

Det er for udvalget oplyst, at denne vedtagelse skal forstås således, at kassen skal være åben for samtlige medlemmer af F. T. F., der måtte ønske at indmelde sig.

Efter udvalgets anmodning har F. T. F. i skrivelse af 15. marts 1960 (bilag 1) specificeret hver af de ovennævnte 2 grupper. Det fremgår heraf, at gruppe 1 (Funktionærer i private erhverv) falder i 13 undergrupper og gruppe 2

(Funktionærer i offentlige institutioner) i 14 undergrupper.

For begge gruppers vedkommende må det konstateres, at grupperne er meget uensartede, idet de hver for sig omfatter undergrupper med antagelig meget varierende ledighedsrisiko. Dette kunne i og for sig være en fordel forsikringsmæssigt set, hvis det blot ikke samtidig rummede en betydelig risiko for, at dette forhold vil påvirke tilslutningen til en fælles arbejdsløshedskasse derved, at denne i overvejende grad vil få tilslutning fra de undergrupper, hvis ledighedsrisiko er stor, og komme til at savne tilgang fra de undergrupper, der ved deres tilslutning ville kunne bidrage meget til at konsolidere kassen økonomisk, fordi de i ringe grad ville have krav på understøttelse.

Dette forhold ville imidlertid kunne imødegås, hvis de faglige organisationer, som undergrupperne tilhører, gennem deres vedtægter ville gøre tilslutningen til arbejdsløshedskasserne obligatorisk. Det er - som allerede tidligere omtalt - den vej, arbejdernes faglige organisationer er gået, hvorved de har givet arbejdsløshedskasserne inden for vedkommende fag et bredt risikogrundlag. Efter de foretagne undersøgelser, jfr. underbilag til bilag 2, tør man imidlertid ikke regne med, at de faglige organisationer under F.T.F. vil indføre en vedtægtsbestemmelse som den nævnte. Om der alligevel ud fra et solidaritetshensyn vil kunne regnes med en betydelig, frivillig tilgang til en arbejdsløshedskasse fra funktionærer med en ringe ledighedsrisiko, har der været delte meninger om i udvalget. Mindretallet mener, at det vil være rigtigst at gå ud fra, at en sådan frivillig tilslutning næppe vil få noget større omfang. Det vil imidlertid i denne henseende antagelig have en vis betydning, hvor stort medlemsbidraget til kassen ville blive, jfr. nærmere nedenfor.

I den ovennævnte skrivelse (bilag 1) har F.T.F. efter udvalgets anmodning endvidere søgt at belyse det reelle behov for arbejdsløshedsforsikring, der findes inden for de 2 nævnte grupper. F.T.F. opgør selv resultatet heraf således, at et aktuelt behov har vist sig inden for Forsvarets funktionærorganisationer (1249 medlemmer) og inden for Sammenslutningen af

firmafunktionærforeningen (1634 medlemmer), i alt altså for 2883 medlemmers vedkommende, plus - tilføjer F.T.F. - »frivillig tilslutning fra øvrige områder, herunder også fra tjenestemandsområdet, idet ønsker om frivillig tilslutning her allerede er fremkommet«.

Om dette sidste henviser man til foranstående bemærkninger, men må iøvrigt konstatere, at de foretagne undersøgelser har godtgjort, at et reelt behov for en arbejdsløshedsforsikring ikke i noget betragtelsesværdigt omfang er kommet til udtryk inden for de to grupper, der omfatter i alt ca. 42.000 medlemmer.

Om de 2 nævnte underorganisationer fremgår det iøvrigt af nærværende betænkning (s. 18-19), at den første af dem også er meget uensartet sammensat, dog at ialt 730 medlemmer, eller op imod 60% af det samlede medlemstal på 1254 falder i 2 lige store undergrupper, nemlig »kontorfunktionærer« og »materiefunktionærer«, og at den anden af dem praktisk talt udelukkende omfatter kontorfunktionærer, beskæftiget på 11 virksomheder i et antal, der varierer fra 10 til 272 pr. virksomhed.

Det har af F.T.F.'s repræsentanter i udvalget hele tiden været erkendt, at de medlemsgrupper inden for F.T.F., der har udtrykt ønske om en arbejdsløshedsforsikring, kan sikres i allerede bestående anerkendte arbejdsløshedskasser. Det er imidlertid af F.T.F. oplyst, at af de 2883 medlemmer inden for de 2 ovenfor nævnte underorganisationer er kun 196 (6,8%) medlemmer af en statsanerkendt arbejdsløshedskasse, og af disse 196 medlemmer står 162 i Handels- og Kontorfunktionærernes arbejdsløshedskasse og 20 i Danske Teknikeres arbejdsløshedskasse.

Mindretallet finder at kunne fastslå, at noget betydeligt *reelt* behov for en arbejdsløshedsforsikring inden for F.T.F.'s område ikke er blevet dokumenteret, at de medlemmer af de foran nævnte 2 grupper af funktionærer, der måtte have ønske om at sikre sig hjælp under ledighed, for en stor del måtte kunne opnå dette ved at indtræde i en af de allerede bestående, anerkendte arbejdsløshedskasser, selvom de ikke indtrådte i vedkommende faglige organisation, men at det er et faktum, at denne adgang til at sikre sig under ledighed kun er blevet benyttet i me-

get ringe omfang, hvilket sidste muligvis til en vis grad hænger sammen med, at de anerkendte arbejdsløsheds-kasser normalt opkræver et til-lægs-kontingent på indtil $33\frac{1}{3}\%$ af de medlem-mer af kassen, der ikke tillige er medlemmer af den faglige organisation.

Selvom de foran nævnte 2 grupper af funk-tionærer, omfattende ca. 42.000 medlemmer - som allerede nævnt — hver for sig er meget uens-artet sammensat, er det efter mindretallets op-fattelse uden for tvivl, at et antal af undergrup-perne rummer et ikke ubetydeligt antal med-lemmer, der kan være udsat for en ledigheds-ri-siko. Fra et samfundssynspunkt må der i og for sig være en interesse i, at disse medlemmer selv yder en indsats for at sikre sig hjælp under ledig-hed i stedet for mere eller mindre at falde det offentlige forsørgelsesvæsen til byrde. Denne ind-sats har man imidlertid ikke hidtil kunnet frem-kalde gennem tilslutning til de allerede bestå-ende statsanerkendte arbejdsløsheds-kasser, men de medlemmer af udvalget, der har kontakt med de pågældende funktionærkredse, har den op-fattelse, at det vil kunne opnås gennem opret-telse af en arbejdsløsheds-kasse inden for F.T.F.

Disse betragtninger kunne føre til, at der bør meddeles en af F.T.F. oprettet arbejdsløsheds-kasse statsanerkendelse, for så vidt den ansøger herom og iøvrigt opfylder lovens betingelser her-for. Hvad dette sidste angår, mener mindretal-let, at man kan forvente, at en sådan kasse - selvom det ikke i øjeblikket kan godtgøres med tal - vil få tilslutning af en sådan størrelse, at de hensyn ikke gør sig gældende, der i 1907 førte til i arbejdsløshedslovens § 7, stk. 1, at optage undtagelsesbestemmelsen i det nuværende 2. punktum.

Spørgsmålet om statsanerkendelse af en sådan arbejdsløsheds-kasse kan imidlertid ikke vurderes alene ud fra foranstående betragtninger. Det må også ud fra en bred, rent forsikringsmæssig betragtning undersøges, om det er muligt at af-grænse arbejdsløsheds-kassens område i forhold til de allerede anerkendte arbejdsløsheds-kasser, ligesom spørgsmålet om adgangen til overflyt-ning mellem disse kasser og F.T.F.'s arbejds-løsheds-kasse må tages i betragtning.

Hvad det første angår, må det fastslås, at

F.T.F.'s meget uensartede medlemsbestand gør det praktisk talt umuligt at finde en faglig af-grænsning af en arbejdsløsheds-kasses område. Går man ud fra, at sandsynligheden taler for, at kassens medlemsbestand særlig vil komme til at bestå af kontorfunktionærer, følger det af sig selv, at denne gruppe fagligt ikke vil kunne af-grænses fra det område, der allerede dækkes af Handels- og Kontorfunktionærernes arbejds-løsheds-kasse.

Problemet er da det, hvilken virkning aner-kendelse af en arbejdsløsheds-kasse for F.T.F. kan påregnes at ville have for medlemsbestan-den i allerede anerkendte arbejdsløsheds-kasser.

Forsåvidt F.T.F.'s arbejdsløsheds-kasse måtte være i stand til at nøjes med et lavere medlems-kontingent end andre arbejdsløsheds-kasser, vil der teoretisk være en risiko for, at medlemmer af disse kasser for at nedsætte deres udgifter til arbejdsløsheds-forsikring udmelder sig af den kasse, de hidtil har stået i, og melder sig ind i F.T.F.'s arbejdsløsheds-kasse.

Hvis der ikke er nogen overflytningsordning mellem kasserne, vil det ganske vist betyde *dels*, at de pågældende medlemmer må gennemløbe 1 års karenstid i F.T.F.-kassen uden adgang til understøttelse under ledighed, *dels* at de mister den efterhånden oparbejdede anciennitet i den arbejdsløsheds-kasse, som de forlader, et forhold, der har betydning for adgangen til og størrelsen af visse ydelser fra arbejdsløsheds-forsikringen. Dette forhold vil imidlertid næppe veje stærkt til for sådanne medlemmer, hvis ledighedsrisiko på forhånd må antages at være meget ringe, og som derfor må betragtes som »gode liv« i for-sikringen.

Forsåvidt F.T.F.'s arbejdsløsheds-kassekon-tingent måtte fastsættes højere end kontingentet i de arbejdsløsheds-kasser, med hvilke den ville konkurrere, vil overflytning til den kun have økonomisk interesse for sådanne allerede forsik-rede, som ikke tillige er medlemmer af vedkom-mende faglige organisation, og som derfor be-taler forhøjet kontingent til den kasse, hvori de nu er forsikrede, og kun såfremt kontingentet i F.T.F.'s kasse ikke er mere end $33\frac{1}{3}\%$ større end de nævnte andre kassers kontingent.

Ud over det nævnte spørgsmål om virkningen

af et lavt kontingent i F.T.F.'s arbejdsløsheds-kasse skal det anføres, at det for personer, som måtte ønske at blive medlemmer af denne kasse, og hvis medlemskab i deres hidtidige arbejdsløsheds-kasser er obligatorisk i kraft af en bestemmelse i vedkommende forbunds love, vil betyde, at de ikke kan nøjes med at bryde forbindelsen med arbejdsløsheds-kassen, men også må udmelde sig af forbundet. Hvorvidt noget sådant kan forløbe uden reaktion fra deres kolleger ud fra et solidaritetssynspunkt eller vil fremkalde en eller anden reaktion fra disse, er det vanskeligt på forhånd at bedømme, og det er derfor heller ikke let at vurdere, hvilken indflydelse dette forhold vil få på det enkelte medlems overvejelse af, om han for at spare et beløb i medlemsbidrag eller af anden grund skal tage det skridt at udmelde sig både af arbejdsløsheds-kassen og af forbundet.

Det er af udvalgets arbejdsløsheds-kasserepræsentanter anført, at man afgjort ikke kan se bort fra den mulighed, at anerkendelse af en arbejdsløsheds-kasse for F.T.F. ville kunne stimulere en interesse inden for visse kredse i arbejdsløsheds-kasserne for af besparelseshensyn at danne deres egen fagorganisation og arbejdsløsheds-kasse. Dette kunne således tænkes at gælde medlemmer, der er ansat i statens eller kommunernes tjeneste, og hvis ledighedsrisiko derfor på forhånd vurderes som meget ringe, men som af solidaritetshensyn og på grund af forbundets vedtægtsmæssige krav om medlemskab også i fagets arbejdsløsheds-kasse nu står i denne. Heroverfor kan det ganske vist anføres, at allerede nu har sådanne medlemmer af et forbund - i hvert fald teoretisk - en sådan adgang til kollektivt at udmelde sig af forbundet og danne deres egen organisation. Der har da også i de forløbne år af og til været tendenser til noget sådant. Når de imidlertid ikke har ført til noget resultat, må grunden hertil formentlig blandt andet søges i, at en sådan gruppe ikke har kunnet påregne at få anerkendt en særlig arbejdsløsheds-kasse for gruppen.

Hvis man nu anerkender en arbejdsløsheds-kasse for F.T.F. og dermed i nogen grad forlader den praksis, der hidtil har været gældende for anerkendelsen af nye arbejdsløsheds-kasser

inden for faglige områder, hvor der allerede findes en anerkendt kasse, frygter udvalgets arbejdsløsheds-kasserepræsentanter, at de foranævnte tendenser skal blive stimuleret, og at konsekvensen derfor vil blive ikke blot oprettelsen af nye arbejdsløsheds-kasser, men også en vis opløsende tendens inden for i hvert fald nogle faglige organisationer.

Ved siden af det lige omhandlede problem om virkningen af anerkendelse af en arbejdsløsheds-kasse for F.T.F. på medlemsbestanden i andre, allerede bestående kasser foreligger der også det problem, hvorledes tilgangen til arbejdsløsheds-forsikringen af nye medlemmer inden for det område, som F.T.F. dækker, vil fordele sig på F.T.F.'s arbejdsløsheds-kasse og på allerede bestående kasser, og om man kan risikere, at denne tilgang vil fordele sig på en sådan måde, at en eller flere af de bestående kasser derved vil blive svækket i betænkelig grad, ikke mindst ved ikke at få den ønskelige tilgang af forsikringsmæssigt set »gode liv«.

Det ligger i sagens natur, at det er overmåde svært at bedømme dette problems omfang, men mindretallet tør ikke helt udelukke den mulighed, at allerede bestående, anerkendte arbejdsløsheds-kasser i et vist omfang vil kunne blive svækket, dels som følge af nedst. tilgang af nye medlemmer, dels på grund af den foran omhandlede afgang blandt deres nuværende medlemsbestand, selvom det vel næppe er sandsynligt, at disse forhold vil medføre en betænkelig svækkelse af nogen allerede bestående arbejdsløsheds-kasse.

Hvad dernæst angår spørgsmålet om adgang til overflytning mellem en anerkendt arbejdsløsheds-kasse for F.T.F. og andre anerkendte arbejdsløsheds-kasser, skal mindretallet udtale, at overflytningsordningen mellem arbejdsløsheds-kasserne hviler på de gennem en lang år-række eksisterende »Overflytningsregler mellem fagligt begrænsede arbejdsløsheds-kasser, fastsatte af arbejdsnævnets afdeling vedrørende arbejdsløsheds-forsikringen«, jfr. arbejdsløsheds-lovens § 25, stk. 1, og at man ikke finder tilstrækkelig grund til at foreslå dette - principielt på fagligt begrænsede kasser hvilende - grundlag ændret. Det skal herved bemærkes, at en

etablering af en adgang til overflytning mellem en arbejdsløshedskasse for F. T. F. og andre kasser vil kunne bevirke, at de tidligere nævnte hensyn, der kunne tænkes for det enkelte medlem af en anerkendt arbejdsløshedskasse at ville afholde ham fra at søge ind i en arbejdsløshedskasse for F. T. F., bliver svækket, og at en sådan overflytningsordning derfor yderligere kunne bidrage til en svækkelse af allerede anerkendte arbejdsløshedskasser, som samfundet ud fra arbejdsløhedsforsikringsmæssige synspunkter ikke kan være interesseret i. Der foreligger iøvrigt også allerede i ét tilfælde, hvor en sådan overflytningsret ikke eksisterer, nemlig for den til Kristeligt Dansk Fællesforbund knyttede Kristelig arbejdsløshedskasse.

Mindretallet har — som tidligere nævnt - på den ene side det synspunkt, at det næppe er nødvendigt eller uden videre ønskeligt, at ethvert ønske om arbejdsløhedsforsikring praktisk talt undtagelsesfrit henvises til at blive realiseret i allerede bestående anerkendte arbejdsløshedskasser. På den anden side må mindretallet erkende, at det - som foran nærmere udviklet - er umuligt at afgrænse en arbejdsløshedskasse for F. T. F. fagligt i forhold til allerede bestående arbejdsløshedskasser, og at det ikke kan undgås, at anerkendelsen af en sådan kasse ud fra et forsikringsmæssigt synspunkt vil kunne medføre visse betænkelige konsekvenser for allerede bestående kasser.

Hvilket resultat disse krydsende hensyn vil føre til, når afgørelsen skal træffes om anerkendelse eller ikke-ankendelse af en arbejdsløshedskasse for F. T. F., afhænger helt af, hvilken vægt man vil lægge på det ene eller det andet af de foran nærmere beskrevne forhold. Mindretallet vil for sit vedkommende være mest tilbøjelig til at mene, at forsikringsmæssige forhold taler imod at give en af F. T. F. oprettet almindelig arbejdsløshedskasse statsankendelse, hvorved man særligt fremhæver, at det - som allerede nævnt — er udelukket at finde en faglig afgrænsning af en sådan almindelig arbejdsløshedskasse i forhold til allerede bestående, anerkendte kasser, og at der - som også tidligere påpeget - flyder en række konsekvenser heraf, som rummer forsikringsmæssige betænkeligheder.

Hvad angår spørgsmålet om anerkendelse af den af *Danmarks aktive Handelsrejsende, Foreningen af igoi* oprettede arbejdsløshedskasse, bemærker mindretallet, at der, da tilgangen af medlemmer til arbejdsløshedskassen efter det oplyste er indstillet, savnes grundlag for en vurdering af, hvor stor en interesse der er blandt foreningens medlemmer for tilslutning til denne kasse. Endvidere bemærkes, at det for mindretallet er noget tvivlsomt, hvorvidt det af foreningen oplyste medlemstal på 7.000 giver udtryk for de handelsrejsendes tilslutning til foreningen som faglig organisation betragtet. På grund af foreningens vægring ved at efterkomme udvalgets indbydelse til at sende repræsentanter til et udvalgsmøde har man været afskåret fra at skaffe sig oplysninger om dette forhold og iøvrigt også om andre forhold af betydning ved sagens behandling.

Hvad angår de foran med hensyn til F. T. F.'s forhold belyste problemer vedrørende arbejdsløshedskassens afgrænsning bemærkes, at det efter mindretallets opfattelse antagelig er muligt at foretage en på faglige kriterier hvilende afgrænsning af de persongrupper, der vil kunne optages i en arbejdsløshedskasse for handelsrejsende. Derimod vil afgrænsningen af en sådan arbejdsløshedskasse over for allerede anerkendte arbejdsløshedskasser indebære tilsvarende vanskeligheder som for F. T. F.'s vedkommende anført, for så vidt som medlemmerne af D. A. H. 1901 vil kunne vælge at være medlem af enten den særlige kasse for handelsrejsende eller Handels- og Kontorfunktionærernes arbejdsløshedskasse.

Med hensyn til spørgsmålet om, hvilken virkning anerkendelse af den af D. A. H. 1901 oprettede arbejdsløshedskasse ville have for medlemsbestanden i allerede anerkendte arbejdsløshedskasser (det vil konkret sige: Handels- og Kontorfunktionærernes arbejdsløshedskasse) bemærkes, at der her teoretisk kan siges at bestå tilsvarende risiko for svækkelse af den anerkendte arbejdsløshedskasse ved afgang fra denne og ved nedsat tilgang af nye medlemmer, som der er redegjort for foran vedrørende F. T. F.

Heroverfor skal imidlertid anføres, at dette problem efter mindretallets opfattelse her er af

mindre betydning end for F.T.F.'s vedkommende, hvorved bemærkes, at antallet af handelsrejsende, som har indmeldt sig i Handels- og Kontorfunktionærernes arbejdsløshedskasse, kun udgør en relativt ringe del af det samlede antal handelsrejsende og tillige kun en meget begrænset del af hele denne kasses medlemsbestand.

På denne baggrund finder mindretallet det betænkeligt at fastslå, at forsikringsmæssige hensyn afgørende taler imod at anerkende en arbejdsløshedskasse for D.A.H. 1901. I denne forbindelse henvises tillige til det foran fremførte synspunkt, hvorefter det næppe kan anses nødvendigt eller i enhver henseende ønskeligt, at praktisk talt alle ønsker om arbejdsløshedsforsikring henvises til at blive realiserede i allerede bestående, anerkendte arbejdsløshedskasser.

Mindretallet skal dog - uden at man herved ønsker at foregribe sagens videre behandling i arbejdsnævnets afdeling vedrørende arbejdsløhedsforsikringen - fremhæve, at der ved vurderingen af anerkendelsesspørgsmålet vedrørende den her omhandlede kasse bør tages hensyn til, ikke blot om D.A.H. 1901 kan anses for at være en repræsentativ faglig organisation af handelsrejsende, jfr. det foran anførte, men også til, om kassens medlemstal absolut set er af en vis rimelig størrelse, i hvilken henseende det i arbejdsløshedslovens § 8, stk. 1, nævnte mindste medlemstal på 100 ikke forekommer tilstrækkeligt, og endelig til, i hvilket relativt omfang kassen kan få tilslutning blandt foreningens medlemmer. Endvidere må mindretallet finde det rimeligt, at kassen, inden anerkendelse eventuelt meddeles, gennem beståen i en vis tid med udbetaling af understøttelse dokumenterer at have økonomisk grundlag for sit virke.

Det bemærkes, at disse særlige betingelser ikke efter den nugældende arbejdsløshedslov vil kunne opstilles, forsåvidt arbejdsnævnets afdeling vedrørende arbejdsløshedsforsikring eller afdelingens flertal indstiller kassen til statsanerkendelse. Hvis nævnsafdelingen eller dens flertal derimod indstiller, at anerkendelse nægtes, må socialministeren kunne vælge i stedet for at nægte anerkendelse at give kassen tilsagn om anerkendelse under forudsætning af, at de nævnte særlige betingelser bliver opfyldt.

Vedrørende det af D.A.L. rejste spørgsmål om anerkendelse af en særlig *arbejdsløshedskasse for funktionæransatte medlemmer af D.A.L.* bemærker mindretallet, at der kan foretages en på faglige kriterier hvilende afgrænsning af den persongruppe, som kan optages i en sådan kasse.

Under hensyn hertil, samt til at anerkendelse af en sådan kasse ikke findes at kunne medføre svækkelse i noget nævneværdigt omfang af Danske teknikeres arbejdsløshedskasse, i hvilken D.A.L.'s funktionæransatte medlemmer nu kan forsikres, mener mindretallet, at forsikringsmæssige hensyn ikke synes at tale imod, at der meddeles anerkendelse af en særlig kasse for arkitekter.

Idet der iøvrigt henvises til det i slutningen af det vedrørende en arbejdsløshedskasse for medlemmerne af D.A.H. 1901 anførte, skal det tilføjes, at mindretallet også for så vidt angår den nu omtalte kasse finder, at det ved vurderingen af, om anerkendelse bør ske, vil være rigtigst at tage hensyn til, om kassen får et rimeligt medlemsantal, herunder også i relation til det antal medlemmer af D.A.L., der kan finde optagelse i kassen, samt at kassen gennem beståen - og udbetaling af understøttelse — i en vis tid, inden anerkendelse eventuelt meddeles, dokumenterer at have grundlag for sit virke.

c. **Et mindretal på 2 medlemmer** (*Marvin Madsen og Aage Nielsen*) kan - bortset fra udtalelserne vedrørende de for socialministeriet fremsatte andragender om anerkendelse af arbejdsløshedskasser og de for udvalget fremsatte ønsker med hensyn til etablering af nye arbejdsløshedskasser - tilslutte sig de principielle synspunkter, der er fremført af mindretallet under b, idet man dog med hensyn til konklusionen vedrørende den fremtidige lovgivning (jfr. side 22-23) ønsker at udtale følgende:

For at der imidlertid fremtidig kan søges opnået fornøden begrænsning med hensyn til en udvidelse af de anerkendte arbejdsløshedskassers antal og samtidig en sikkerhed for, at den tilstrækkelige interesse for oprettelsen af en arbejdsløshedskasse er til stede i sådanne tilfælde, hvor der i forvejen i et eller andet omfang er

adgang til forsikring i en anerkendt arbejdsløshedskasse, vil mindretallet mene, at der i loven burde fastsættes noget strengere betingelser for anerkendelse af nye arbejdsløshedskasser,

dels derved, at der principielt sker en væsentlig forhøjelse af det nu krævede medlemstal (100 til f. eks. 500) på tidspunktet for en kasses anerkendelse,

dels ved, at medlemsskab i kassen gøres obligatorisk for den eller de pågældende faglige organisationers medlemmer, eller at det af forsikringsmæssige grunde kræves, at et betydeligt antal (f.eks. 1.000) af de den pågældende faglige organisation tilsluttede har indmeldt sig i vedkommende kasse,

dels endelig ved, at det gøres til en forudsætning for, at statsanerkendelse kan opnås, at kassen har bestået og virket en vis tid ikke alene med opkrævning af kontingent, men også med udbetaling af understøttelse, i hvilken henseende man kunne tænke sig en periode på 2 år.

Med hensyn til de for socialministeriet fremsatte andragender om anerkendelse af arbejdsløshedskasser og de for udvalget fremsatte ønsker med hensyn til etablering af nye arbejdsløshedskasser skal mindretallet bemærke følgende:

Arbejdsløshedskasse for forebyggende børneforsorgsarbejdere i Danmark : Mindretallet kan - som de øvrige af udvalgets medlemmer - anbefale, at der meddeles den af Forbund for den forebyggende børneforsorgs personaleorganisationer den 7. oktober 1957 oprettede arbejdsløshedskasse statsanerkendelse, idet forbundet over for F.T.F. har oplyst at være indforstået med, at de i-årigt uddannede barneplejersker, som ikke henhører under Dansk Kommunalarbejderforbund, kan optages i kassen, uanset at de pågældende ikke kan optages som medlemmer i Forbund for den forebyggende børneforsorgs personaleorganisationer.

Arbejdsløshedskasse for medlemmer af Danske Arkitekters Landsforbund : Mindretallet bemærker, at Danske Arkitekters Landsforbund ikke betragter en ordning, hvorefter der oprettes et såkaldt underkontrolsted af Danske Teknikeres Arbejdsløshedskasse Københavns afdeling på

Danske Arkitekters Landsforbunds kontor, som en tilfredsstillende løsning af arbejdsløshedskasseproblemet.

Under henvisning hertil og idet yderligere fremhæves, at repræsentanter for Danske Arkitekters Landsforbund under foretræde for udvalget har givet udtryk for, at såfremt der kunne godkendes en særlig arbejdsløshedskasse for arkitekter, ville man mene, at Landsforbundet kunne skaffe tilslutning til, at medlemsskab af arbejdsløshedskassen gøres obligatorisk for alle funktionæransatte medlemmer, går mindretallet ind for, jfr. de generelle betragtninger ovenfor, at der meddeles en af Danske Arkitekters Landsforbund stiftet arbejdsløshedskasse statsanerkendelse, for så vidt den iøvrigt opfylder lovens betingelser herfor.

Arbejdsløshedskasse for medlemmer af Danmarks aktive Handelsrejsende, Foreningen af 1901 Mindretallet henviser til de generelle betragtninger, det ovenfor har gjort gældende, og bemærker, at det på grundlag af de for udvalget foreliggende oplysninger ikke er muligt at afgive en konkret indstilling.

Mindretallet ønsker dog at udtale, at anerkendelse - under forudsætning af, at de andre foran anførte betingelser samt lovens betingelser iøvrigt er opfyldt — bør meddeles.

Arbejdsløshedskasse for medlemmer af Fællesrådet for danske Tjenestemand- og Funktionærorganisationer (F.T.F.) : F.T.F. har i skrivelse af 5. maj 1959 til det af folketinget nedsatte udvalg vedrørende forslag til lov om ændring i lov om arbejdsanvisning og arbejdsløshedsforsikring m.v. bl.a. udtalt, at en udvidelse af mulighederne for statsanerkendelse af arbejdsløshedskasser i nogen grad kan modvirke en eventuel påtænkt centralisering og rationalisering af forholdene i forbindelse med arbejdsløshedskasserne. F.T.F. gav derfor tilsagn om at undersøge mulighederne for, at de grupper inden for F.T.F., der har interesse heri, i fællesskab danner en statsanerkendt arbejdsløshedskasse.

Som følge af dette tilsagn er F.T.F.'s repræsentanter i udvalget gået ind for, at der under F.T.F. dannes en arbejdsløshedskasse foreløbig med kollektiv tilslutning fra to F.T.F. tilsluttede

organisationer - Forsvarets funktionærorganisationer og Sammenslutningen af firmafunktionærforeninger - og frivillig tilslutning fra øvrige F.T.F.-organisationer samt for, at en sådan arbejdsløshedskasse statsanerkendes.

Dette er godkendt af F.T.F.'s øverste myndighed - repræsentantskabet - der den 19. oktober 1960 har bemyndiget F.T.F.'s forretningsudvalg til at oprette en sådan arbejdsløshedskasse.

Idet bemærkes, at en sådan arbejdsløshedskasse vil blive oprettet af F.T.F. i nærmeste fremtid, skal anføres (jfr. iøvrigt oversigten side 40-43), at medlemstallet i kassen i hvert fald vil blive større end i 33 af de eksisterende 65 statsanerkendte arbejdsløshedskasser.

1. De medlemsgrupper inden for F.T.F., der har udtrykt ønske om en arbejdsløshedsforsikring, kan som hovedregel forsikres i allerede bestående arbejdsløshedskasser. Dette forhold har været erkendt både før udvalgets nedsættelse og under udvalgets arbejde, men man må heroverfor fremhæve :

at de foretagne undersøgelser har vist, at kun en ringe procent (6,8% af ca. 3.000 forespurgte) har benyttet sig af denne mulighed,

at der i udvalget er enighed om, at socialministeren ifølge den gældende lovgivning (jfr. arbejdsløshedslovens § 7, stk. 1,2. punktum) *ikke* er afskåret fra at meddele statsanerkendelse til en ny arbejdsløshedskasse, selvom der for vedkommende fag allerede findes en statsanerkendt arbejdsløshedskasse, og arbejdsnavnet ikke har kunnet anbefale anerkendelse,

at lovgivningsmagten (jfr. igen arbejdsløshedslovens § 7, stk. 1, 2. punktum) afgjort *ikke* har ønsket at instituere en monopolstilling for de bestående statsanerkendte arbejdsløshedskasser, samt

at den teoretiske ret, der i den gældende lovgivning findes til at være medlem af en statsanerkendt arbejdsløshedskasse uden at være medlem af det faglige forbund, der har oprettet arbejdsløshedskassen, i praksis har vist sig uhyre vanskelig at udnytte, jfr. de for udvalget foreliggende oplysninger, hvoraf f.eks. fremgår, at pr. 31. marts 1958 var kun 65 af Handels- og Kontorfunktionærernes Arbejdsløshedskasses ialt 68.881 nydende medlemmer ikke tillige med-

lemmer af Handels- og Kontorfunktionærernes Forbund i Danmark.

Idet mindretallet henviser til, at Kommunalarbejdernes Arbejdsløshedskasse: i Danmark af socialministeriet er meddelt statsanerkendelse med virkning fra 1. april 1957, ønsker man specielt at fremhæve :

at Dansk Kommunalarbejderforbunds medlemmer - ligesom de medlemsgrupper inden for F.T.F., der ønsker en statsanerkendt arbejdsløshedskasse - som hovedregel kunne forsikres i allerede bestående anerkendte arbejdsløshedskasser. Med skrivelse af 28. oktober 1960 stillede *Marvin Madsen* som medlem af udvalget i denne anledning bl. a. 6 spørgsmål angående behandlingen af sagen vedrørende Kommunalarbejdernes Arbejdsløshedskasse (jfr. bilag nr. 5, spørgsmål 1-6), og socialministeriet har (jfr. bilag nr. 6 ad spørgsmål 1-6) den 30. november 1960 kort besvaret de stillede spørgsmål.

Med spørgsmålene dokumenteredes det, at i hvert fald ca. 15.000 af Kommunalarbejderforbundets ca. 20.000 medlemmer kunne forsikres i allerede bestående anerkendte arbejdsløshedskasser, og det må antages, at det samme var tilfældet for de sidste ca. 5.000 medlemmer.

Under henvisning til det anførte, og idet man finder det absolut rimeligt, at Kommunalarbejdernes Arbejdsløshedskasse opnåede statsanerkendelse, må det fremhæves, at det forhold, at de medlemsgrupper inden for F.T.F., der har udtrykt ønske om en arbejdsløshedsforsikring, som hovedregel kan forsikres i allerede bestående arbejdsløshedskasser, hverken ifølge arbejdsløshedskasseloven eller praksis kan være afgørende som argumentation mod anerkendelse af en F.T.F.-arbejdsløshedskasse.

2. *Afflertallet under a* er bl.a. fremført, at der fra F.T.F.'s side ikke er dokumenteret nogen trang til en arbejdsløshedskasse udover en bemyndigelse på et repræsentantskabsmøde. Flertallet har derfor ikke ment på så løst og spinkelt et grundlag at kunne tage stilling til en anerkendelse af den påtænkte kasse,

I denne anledning skal man henvise til de af F.T.F. foretagne undersøgelser om spørgsmålet (jfr. afsnit G i nærværende betænkning samt bilag nr. 1 og 2) samt fremhæve, at F.T.F.-kas-

sen i hvert fald vil blive større end 33 af de eksisterende 65 statsanerkendte arbejdsløsheds-kasser.

Af *mindretallet under b* er i denne relation fremført, at F.T.F.-funktionærerne uden tvivl rummer et ikke ubetydeligt antal medlemmer, der kan være udsat for en ledighedsrisiko, samt at der ud fra et samfundssynspunkt må være interesse i, at disse medlemmer selv yder en indsats for at sikre sig hjælp under ledighed i stedet for at falde det offentlige til byrde. Da dette ikke hidtil har kunnet opnås gennem de bestående arbejdsløsheds-kasser, kan betragtningerne - som også fremført af det nævnte mindretal - føre til, at der bør meddeles en F.T.F.-kasse anerkendelse.

Mindretallet kan give sin tilslutning til det sidst anførte, og må bl.a. som følge heraf fremføre, at grundlaget for en F.T.F.-kasse afgjort ikke kan karakteriseres som løst og spinkelt.

3. *Affretallet under a* er yderligere fremhævet, at medlemsskabet i de bestående arbejdsløsheds-kasser er obligatorisk uden hensyn til arbejdsløshedsrisiko. Det skal i denne forbindelse anføres, at der fra F.T.F.'s side under udvalgets arbejde herimod er fremført, at f.eks. oprettelse af en speciel arbejdsløsheds-kasse med obligatorisk tilslutning fra alle medlemmer af Sammenslutningen af firmafunktionærforeninger og en speciel kasse med obligatorisk tilslutning fra Forsvarets funktionærorganisationer og eventuelle senere oprettelser af specielle kasser alle med obligatorisk tilslutning fra vore funktionærorganisationer ikke ville medføre, at statsanerkendelse kunne forventes anbefalet af arbejdsløsheds-kasserepræsentanterne. Dette er blevet bekræftet af disse.

Mindretallet må derfor betragte det af flertallet ovenfor anførte som uden betydning. Det reelle er, at den bestående monopolstilling ønskes opretholdt, og mindretallet kan i denne relation henholde sig til det af mindretallet under *b* tidligere anførte, hvorefter det næppe af forsikringsmæssige hensyn er nødvendigt at lægge en sådan vægt på, at enhver mulig konkurrence inden for dette felt udelukkes, at der ikke skulle være en vis adgang til anerkendelse af en kasse med en dokumenteret tilslutning fra

en større kreds, selvom de pågældende interessenters behov for arbejdsløshedsforsikring i et eller andet omfang måtte kunne dækkes i en allerede anerkendt kasse, såfremt der i det enkelte tilfælde måtte foreligge ganske særlige omstændigheder, som f. eks. det forhold, at interessenterne af principielle grunde ikke har ment at burde søge deres forsikringsbehov tilgodeset ved indtræden i en bestående arbejdsløsheds-kasse og derfor rent faktisk ikke - eller kun i meget begrænset omfang - har indmeldt sig i en sådan.

Med hensyn til den obligatoriske tilslutning skal mindretallet endelig fremhæve, at F.T.F.-kassen vil omfatte medlemsgrupper, der tilsluttes obligatorisk samt medlemsgrupper med frivillig tilslutning. Det er her af væsentlig betydning, at F.T.F. søger at løse spørgsmålet på en rationel måde i en fælles kasse omfattende en lang række forbund i stedet for at søge dannet en række mindre kasser. Dette i sig selv er en nydannelse inden for arbejdsløsheds-kasseområdet, og det er derfor ganske naturligt, at specielle forhold vil gøre sig gældende i en sådan kasse. Tænkte man sig f.eks., at F.T.F. ville søge sit arbejdsløsheds-kasseproblem løst ved at opfordre sine funktionærmedlemmer til at tilslutte sig H.K.'s arbejdsløsheds-kasse (hvilket F.T.F. ifølge sagens natur ikke agter at gøre), og denne opfordring blev fulgt af et stort antal af F.T.F.'s funktionærmedlemmer, ville H.K.'s arbejdsløsheds-kasse få en medlemskreds, der dels bestod i kollektiv tilslutning af H.K.'s medlemmer og dels i frivillig tilslutning fra medlemmer af vore funktionærorganisationer. En sådan udvikling burde da ikke medføre bortfald af anerkendelsen af H.K.'s arbejdsløsheds-kasse.

Efter det anførte må mindretallet fastslå, at dei: er uden afgørende betydning for anerkendelsesspørgsmålet, om tilslutningen til kassen er obligatorisk, frivillig eller en kombination, blot kassen har en passende størrelse.

4. Mindretallet er opmærksomt på de vanskeligheder, som *mindretallet under b* har omtalt vedrørende afgrænsning af en F.T.F.-kasses område. Mindretallet ønsker i denne relation at fremhæve, at årsagen til, at Kommunalarbejdernes Arbejdsløsheds-kasse i 1950 og 1954 fik afslag på andragender om statsanerkendelse, formentlig

skyldtes samme vanskeligheder, der imidlertid — **jfr.** socialministeriets besvarelse af de af *Marvin Madsen* som udvalgsmedlem tidligere omtalte spørgsmål (se bilag nr. 5 og 6) - blev overvundet i 1956. Anerkendelsen blev herefter meddelt, idet afgrænsningsbestemmelsen fik følgende formulering:

»Kun ubemidlede lønarbejdere, der har deres hovederhverv og væsentligste livsophold ved lønarbejde som kommunalarbejdere, kan optages i og vedblive at være nydende medlemmer af arbejdsløsheds-kassen.

Som kommunalarbejdere i henseende til foranstående bestemmelse anses lønarbejdere inden for områder, der i henhold til de til enhver tid gældende faglige aftaler henhører under Dansk Kommunalarbejderforbunds faglige område.

Tvivlsspørgsmål i forbindelse med afgrænsningen af kassens faglige område vil være at forelægge arbejdsnævnet til afgørelse«.

For at kunne overse betydningen af denne afgrænsningsbestemmelse ønskede *Marvin Madsen, fix.* spørgsmål 8 i bilag nr. 5, en række afgørende problemer nærmere belyst. Socialministeriets svar viser her, at indholdet af de ved anerkendelsen gældende faglige aftaler *ikke* var oplyst for ministeriet eller arbejdsnævnet, at eventuelle ændringer i de faglige aftaler *ikke* skal fremsendes til ministeriet, og at der *ikke* ses at være taget stilling til de problemer, der rejser sig, såfremt enkelte eller alle faglige aftaler bortfalder. Idet bemærkes, at Dansk Kommunalarbejderforbunds kongres i september 1960 udtalte sin utilfredshed med de bestående grænse-aftaler og pålagde ledelsen at søge disse ændret, må mindretallet hævde, at den ovenfor citerede afgrænsningsbestemmelse ikke giver en endelig løsning på arbejdsløsheds-kassens afgrænsningsvanskeligheder.

Mindretallet under b har fremhævet, at det praktisk talt er umuligt at afgrænse en arbejdsløsheds-kasse for F.T. F. fagligt i forhold til allerede bestående arbejdsløsheds-kasser. At dette er rigtigt, bestrides ikke af noget medlem af udvalget, men mindretallet ønsker at fremhæve, at man også forud for udvalgsarbejdet var opmærksom på dette forhold. Det er imidlertid et spørgsmål, om afgrænsningen behøver at være

faglig. For Kommunalarbejdernes kasse er afgrænsningen således, jfr. ovenfor, ikke faglig, og mindretallet mener heller ikke, den bør være det for en F.T. F.-kasse.

Afgrænsningen mellem en F.T. F.-kasse og f.eks. H.K.'s arbejdsløsheds-kasse vil i praksis blive, at medlemmer af F.T. F.-organisationer tilslutter sig F.T. F.-kassen, medens medlemmer af H.K. tilslutter sig H.K.'s kasse. Da begge kasser ifølge arbejdsløsheds-loven er forpligtet til at optage også ikke-medlemmer, vil afgrænsningsproblemer som hovedregel kun opstå for ikke fagligt organiserede. Da der, jfr. ovenfor, kun er 65 ikke-medlemmer i H.K.'s kasse, synes dette problem ikke væsentligt.

F.T. F.'s repræsentanter finder derfor ikke, at de afgrænsningsmæssige vanskeligheder kan tillægges væsentlig betydning i spørgsmålet om anerkendelse af en F.T. F.-kasse.

5. *Mindretallet under b* er yderligere inde på de virkninger, en anerkendelse af en F.T. F.-kasse kan påregnes at ville have for medlemsbestanden i allerede anerkendte kasser, idet det dog anføres, at det vel næppe er sandsynligt, at disse forhold vil medføre en betænkelig svækkelse af nogen allerede bestående arbejdsløsheds-kasse.

Mindretallet er enig i denne konklusion og må yderligere fremhæve, at en F.T. F.-kasse vil bringe helt nye grupper ind i arbejdsløshedsfor-sikringen, hvilket både af samfundshensyn, af forsikringshensyn og af hensyn til de pågældende grupper selv er af den største betydning.

6. Med hensyn til reglerne for overflytning mellem en anerkendt F.T. F.-kasse og andre anerkendte arbejdsløsheds-kasser skal bemærkes, at arbejdsløsheds-lovens § 25, stk. 1, bestemmer, at regler om overflytning af medlemmer fra en kasse til en anden fastsættes af arbejdsnævnet. Mindretallet under b har i denne relation udtalt, at etablering af en adgang til overflytning mellem F.T. F.'s arbejdsløsheds-kasse og andre kasser vil bevirke, at de tidligere nævnte forhold, der kunne tænkes for det enkelte medlem af en anerkendt arbejdsløsheds-kasse at afholde ham fra at søge ind i F.T. F.'s arbejdsløsheds-kasse, vil blive svækket gennem en overflytnings-ordning, som derfor yderligere ville bidrage til at fremkalde en svækkelse af allerede anerkendte

arbejdsløhedskasser, som samfundet ud fra et forsikringsmæssigt synspunkt ikke kan være interesseret i.

Mindretallet kan - idet der iøvrigt henvises til det under punkt 4 vedrørende afgrænsningsproblemerne anførte — yderligere fremhæve, at et forsøg på løsning af dette problem, bl. a. på grund af arbejdsløhedskasserepræsentanternes indstilling i det hele til spørgsmålet om anerkendelse af en F.T.F.-kasse, ikke har kunnet finde sted i udvalget, hvorfor det bør overlades til arbejdsnævnet senere - efter anerkendelse af F.T.F.-kassen — at fastsætte reglerne for overflytning.

Mindretallet finder som følge heraf ikke, at overflytningsproblemerne er så store, at de har væsentlig betydning for, om der meddeles en F.T.F.-kasse anerkendelse.

7. *Mindretallet under b* udtaler, at man vil være mest tilbøjelig til at mene, at forsikringsmæssige forhold taler imod at give en af F.T.F. oprettet almindelig arbejdsløhedskasse statsanerkendelse.

Heroverfor ønsker mindretallet at påpege, at arbejdsløhedskasseloven ikke forudsætter, at områder med lav ledighed skal betale et så højt bidrag som områder med høj ledighed, jfr. at arbejdsmændenes kasse har et betydeligt højere bidrag (1. april 1960: 5,55 kr. ugentlig) end f.eks. H.K.'s kasse (1. april 1960: 4,90 kr. månedlig). Hvis der derfor inden for samme kasse findes områder med forskellig ledighedsgrad, kan det forhold, at bidraget til kassen er ens for disse områder, ikke anses som værende af forsikringsmæssige grunde, men må anses at bero på solidariske hensyn inden for det forbund, kassen er knyttet til.

Uden at mindretallet tager stilling til, om bidraget i en F.T.F.-kasse kan sættes højere eller lavere end f.eks. i H.K.'s kasse, skal man gøre opmærksom på, at forbundssolidariske hensyn i hvert fald ikke kan tale for, at medlemmer af F.T.F.-organisationer for at blive forsikret i en anerkendt kasse, skal betale et andet — større eller mindre - bidrag, end ledighedsgraden inden for en F.T.F.-kasses område begrundes.

Mindretallet kan derfor ikke se, at der kan være forsikringsmæssige betænkeligheder i for-

bindelse med spørgsmålet om anerkendelse af en F.T.F.-kasse.

8. Af *flertallet under a* er anført, at man afgjort ikke kan se bort fra den mulighed, at anerkendelse af en arbejdsløhedskasse for F.T.F. ville kunne stimulere en interesse inden for visse kredse i arbejdsløhedskasserne for af besparelses hensyn at danne deres egen fagorganisation og arbejdsløhedskasse. Dette kunne tænkes at gælde medlemmer, der er ansat i statens eller kommunernes tjeneste, og hvis ledighedsrisiko derfor på forhånd vurderes som meget ringe, men som af solidaritetshensyn og på grund af forbundets vedtægtsmæssige krav om medlemskab også i fagets arbejdsløhedskasse nu står i denne.

Mindretallet må her igen henvises til sagen vedrørende anerkendelse af Kommunalarbejdernes Arbejdsløhedskasse, hvor en gruppe medlemmer, der er ansat i kommunernes tjeneste, og hvis ledighedsrisiko derfor på forhånd vurderes som meget ringe, har gennemført en selvstændig løsning af deres arbejdsløhedskasseproblem. *Flertallets* argumentation mod F.T.F.-kassen kan vi derfor ikke anerkende.

Af *flertallet* er yderligere udtalt frygt for, at anerkendelse af en F.T.F.-kasse også kan medføre en vis opløsende tendens inden for i hvert fald nogle faglige organisationer.

Mindretallet ønsker ikke at udtale sig om denne betragtning, men ønsker blot at fastslå, at det afgørende for spørgsmålet om anerkendelse af en arbejdsløhedskasse alene må være saglige arbejdsløhedsforsikrings synspunkter og ikke synspunkter, der er arbejdsløhedskasseloven uvedkommende.

Idet mindretallet er enig i det af *mindretallet under b* anførte, hvorefter krydsende hensyn er afgørende for løsningen af spørgsmålet om anerkendelse eller ikke-ankendelse af en F.T.F.-kasse, skal man sluttelig fremhæve:

at det forhold, at de medlemsgrupper inden for F.T.F., der har udtrykt ønske om en arbejdsløhedsforsikring, som hovedregel kan forsikres i allerede bestående arbejdsløhedskasser, hverken iflg. arbejdsløhedskasseloven eller praksis kan være afgørende som argumentation mod anerkendelse af en F.T.F.-kasse,

at grundlaget for en F.T.F.-kasse, oprettet iflg. beslutning af F.T.F.'s repræsentantskab og med tilslutning som anført, afgjort må være tilfredsstillende,

at det er uden afgørende betydning for anerkendelsesspørgsmålet om tilslutningen til en F.T.F.-kasse er obligatorisk, frivillig eller en kombination, blot kassen har en passende størrelse,

at de afgrænsningsmæssige problemer kun vil opstå i få tilfælde, der uden særlige vanskeligheder må kunne løses,

at en F.T. F.-kasse vil bringe helt nye grupper ind i arbejdsløshedsforsikringen, hvilket både af samfundshensyn, af forsikringshensyn og af hensyn til de pågældende grupper selv er af den største betydning,

at overflytningsreglerne, der hænger nøje sammen med afgrænsningsbestemmelserne, ikke er drøftet detaljeret i udvalget, hvorfor det må overlades til arbejdsnævnet at fastsætte reglerne,

at der ikke kan ses at være forsikringsmæssige betænkeligheder i forbindelse med spørgsmålet om anerkendelse af en F.T.F.-kasse,

at afgørelsen af anerkendelsesspørgsmålet for en F.T.F.-kasse alene må bero på saglige arbejdsløshedsforsikringssspørgsmål.

Mindretallet går derfor indfor, at en afvejning af de foreliggende hensyn må føre til, at der meddeles en af F. T. F. oprettet arbejdsløshedskasse statsanerkendelse, for så vidt den ansøger herom og den iøvrigt opfylder lovens betingelser herfor.

F.T.F.

Fællesrådet for danske Tjenestemands-
og Funktionærorganisationer

København, den 15. marts 1960.

Til

*Udvalget af 1959 vedrørende anerkendelse
af arbejdsløsheds-kasser.*

I udvalgets 1. møde den 15. september 1959 gav F.T.F.'s repræsentanter i udvalget tilsagn om at søge fremskaffet oplysninger m.v. til udvalget vedrørende følgende spørgsmål:

1. F.T.F. bedes nærmere specificere de i henvendelse til folketingsudvalget den 5. maj 1959 anførte grupper af funktionærer i private erhverv og funktionærer i offentlige institutioner m. v.

2. F.T.F. bedes undersøge det *reelle* behov for arbejdsløshedsforsikring, der findes inden for de under 1 nævnte grupper.

3. F.T.F. bedes afgive eventuelle oplysninger om ledighedsrisikoen for de under 1 nævnte grupper.

I denne anledning skal F.T.F.'s repræsentanter i udvalget oplyse følgende:

ad 1. De i F. T. F.'s henvendelse til folketingsudvalget den 5. maj 1959 anførte 22.000 (18,3 %) funktionærer i private erhverv omfatter følgende grupper organiseret i F. T. F. : Styrmand (Dansk Styrmandsforening), Skibsførere (Danmarks Skibsførerforening), Radiotelegrafister (Radiotelegrafistforeningen af 1917), Bankfunktionærer (Danske Bankfunktionærers Landsforening), Forsikringsfunktionærer (Danske Forsikringsfunktionærers Landsforening), Sparekassefunktionærer (Foreningen af danske Sparekassefunktionærer), funktionærer i tobaksindustrien (Sammenslutningen af Tobaksindustriens Funktionærforeninger), forsikringsakkvisitører (Centralforeningen for Forsikringsakkvisitører i

Danmark), diverse firmafunktionærer (Sammenslutningen af Firmafunktionærforeninger) samt større eller mindre grupper af medlemmer fra følgende organisationer: Dansk Sygeplejeråd (f.eks. bedriftssundhedsplejersker og sygeplejersker ved lægekonsultationer), Forbund for den forebyggende Børneforsorgs Personaleorganisationer (f.eks. barneplejersker og børnehavelærerinder ved institutioner knyttet til industri-virksomheder), Økonomaforeningen og Danske Fysioterapeuter.

De i henvendelse af 5. maj 1959 anførte 20.000 (16,7%) funktionærer i offentlige institutioner m.v. omfatter følgende grupper organiseret i F. T. F. : visse honorarlønnede i Statsradiofonien (Statsradiofoniens Personaleforening), forskellige sygeplejerskegrupper (Dansk Sygeplejeråd, lærere i privatskoler (Den private realskoles Lærerforening), hospitalslaboranter (Landssammenslutningen af hospitalslaboranter og lægesekretærer), visse bibliotekarer (Bibliotekarforeningen for Folkebibliotekarer), personale ved opdragelseshjem m. v. (Danske Børnesagsarbejderes Sammenslutning), funktionærer ved forsvaret (Forsvarets Funktionærorganisationer), funktionærer ved vuggestuer, børnehjem og fritidshjem (Forbund for den forebyggende Børneforsorgs Personaleorganisationer), økonomaer (Økonomaforeningen), kirkefunktionærer (Forbundet af Kirkefunktionærforeninger i Danmark), funktionærer ved privatbaner (Danske Privatbaners Kontorforening), old-

fruer (Oldfrueforeningen i Danmark), beskæftigelsesterapeuter (Foreningen af danske Beskæftigelsesterapeuter) og fysioterapeuter (Danske Fysioterapeuter).

ad 2. Det fremgår af F. T. F.s henvendelse til folketingsudvalget, at 35 % af vore medlemmer efter deres ansættelsesforhold iflg. reglerne i funktionærloven er udsat for opsigelse, hvorfor spørgsmålet om arbejdsløshedsforsikring for disse grupper er af interesse.

Medregnet i nævnte 35 % er sygeplejerskerne, der dog har en statsautoriseret arbejdsløsheds-kasse, der også omfatter tjenestemænd, hvorfor hele denne gruppe ikke indgår i de af os anførte totaltal.

Medregnet i nævnte 35% er endvidere medlemmer af Forbundet for den forebyggende Børneforsorgs Personaleorganisationer, der selvstændigt har ansøgt om statsanerkendelse af arbejdsløsheds-kasse, hvilket krav F.T.F. støtter, jfr. vor henvendelse til folketingsudvalget. Denne gruppe bør herefter fragå de ovenfor anførte 35/o-

Af de resterende grupper har følgende to organisationer overfor F.T.F. fremsat ønske om kollektiv tilslutning til en statsanerkendt arbejdsløsheds-kasse i tilslutning til F.T.F.:

Forsvarets Funktionærorganisa- tioner	1.249 medlemmer
Sammenslutningen af Firmafunk- tionærforeninger	1.634 —
Ialt	2.883 medlemmer

F.T.F. kan derefter oplyse, at det *aktuelle* behov for arbejdsløsheds-kasse indenfor vort område (bortset fra Børneforsorgen) er en kollektiv tilslutning fra ovennævnte to organisationer med ialt 2883 medlemmer + frivillig tilslutning fra øvrige områder, herunder også fra tjenestemandsområdet, idet ønsker om frivillig tilslutning her allerede er fremkommet.

Ved medlemsundersøgelser i de to nævnte organisationer har F.T.F. ved udsendelse af forespørgselskort (jfr. vedlagte eksemplar) til

samlige medlemmer fået materiale vedrørende visse af de af udvalget ønskede oplysninger.

Resultatet af optællingen viser følgende :

Medlemmer, der <i>er</i> medlem af stats- anerkendt arbejdsløsheds-kasse	196 (6,8%)
Medlemmer, der <i>ikke er</i> medlem af statsanerkendt arbejdsløsheds-kasse..	2.687 (93,2%)
Medlemstal ialt	2.883 (100,0%)

De nævnte 196 medlemmer, der *er* tilsluttet en statsanerkendt arbejdsløsheds-kasse, har oplyst, at de er tilsluttet nedennævnte arbejdsløsheds-kasser :

Handels- og kontorfunktionærernes arbejdslø- heds-kasse	162
Dansk Funktionærforbunds arbejdsløsheds-kasse	6
Dansk Arbejdsmandsforbunds arbejdsløsheds- kasse	1
Teknisk Landsforbunds arbejdsløsheds-kasse	20
Arbejdsledernes arbejdsløsheds-kasse	3
Ikke oplyst	4
Ialt	196

Udover den kollektive tilslutning fra de to organisationer er der - som anført ovenfor - ønsker om frivillig tilslutning indenfor andre områder. F.T.F. søger ved tilsvarende medlemsundersøgelser frem til størrelsen af denne tilslutning, men har på nuværende tidspunkt ikke oplysninger at meddele.

Konklusionen af undersøgelsen vedrørende det *aktuelle* behov viser nu et tal på i hvert fald 2883 medlemmer., hvoraf må fratrækkes den del af de 196 allerede arbejdsløshedsforsikrede, der måtte ønske at blive stående i deres tidligere arbejdsløsheds-kasse. Hertil kommer et antal fra de områder, hvor kollektiv tilslutning ikke vil finde sted nu.

Af arbejdsdirektørens beretning for året 1957—58 fremgår, at der den 31. marts 1958 ialt eksisterede 66 statsanerkendte arbejdsløsheds-kasser. F.T.F. har nærmere set på medlems-antallet i disse kasser, og af beretningen frem-

går, at ialt 35 af de 66 kasser har et medlemstal (taget efter antal nydende medlemmer) på under 3000, idet

19 kasser har mellem 105 og 999 nydende medl.

10 - - - 1000 - 1999 -- --

6 - - - 2000 - 2999 -- -

35 - under 3000 nydende medlemmer.

De anførte tal synes at vise, at allerede det antal medlemmer, der tilsluttes en eventuel statsanerkendt arbejdsløshedskasse i tilslutning til F.T.F. gennem kollektiv tilmelding fra nævnte to organisationer vil bringe arbejdsløsheds-kassens medlemstal op på et niveau, der på ingen måde synes lavt i forhold til de eksisterende anerkendte arbejdsløsheds-kasser.

ad 3. Som allerede meddelt i mødet den 15.

Aage Nielsen.

september 1959 føres der af vore grupper i øjeblikket ingen ledighedsstatistik. Dette skyldes, at de pågældende grupper er opmærksomme på, at de efter hidtidig praksis ikke havde mulighed for at kunne oprette en statsanerkendt arbejdsløsheds-kasse.

F.T.F.'s repræsentanter i udvalget er ikke i stand til at give et skøn over ledighedsrisikoen, men kan oplyse, at den i de senere år - på grund af de gode beskæftigelse - har været meget ringe. Da der ingen sikkerhed er for, at denne gode beskæftigelse vedvarer, har F.T.F. tilrådet sine grupper at søge arbejdsløshedsforsikringsspørgsmålet løst netop på nuværende tidspunkt, således at en kasse i den gode tid vil være i stand til at oparbejde de fornødne reserver.

Marvin Madsen.

FORSVARETS CIVILE
FUNKTIONÆRORGANISATIONER

December 1959.

Til brug ved en undersøgelse i det af socialministeriet nedsatte udvalg vedrørende statsanerkendelse af arbejdsløhedskasser på funktionærområdet beder vi Dem herved venligst besvare nedenstående spørgsmål.

Det fremhæves, at oplysningerne er til fortroligt brug for Fællesrådet for danske Tjenestemands- og Funktionærorganisationers medlemmer i udvalget, og at oplysningerne *kun vil blive fremlagt i statistisk bearbejdet form.*

Med venlig hilsen

P. Drong P. Fledelius G. Blaabjerg Sørensen

Bedes udfyldt tydeligt

Navn
Stilling
Tjenestested (arbejdsplads)
Er De medlem af en statsanerkendt arbejdsløhedskasse? (Sæt x)
☐ Ja ☐ Nej
I bekræftende fald oplyses hvilken

Kortet kan i tilklæbet stand afleveres til den repræsentant, der har udleveret det eller indsendes portofrit direkte til FTF *senest den 31. december 1959.*

F.T.F

*Fællesrådet for danske Tjenestemands-
og Funktionærorganisationer.*

12. oktober 1960.

Til

*Udvalget af 1959 vedrørende anerkendelse
af arbejdsløshedskasser,
Slotsholms gade 6, K.*

Under henvisning til aftale i udvalgmødet den 10. oktober 1960 tillader undertegnede repræsentanter i udvalget sig hoslagt i skematisk sammentrukket form at afgive oplysninger om det

behov, der efter vort skøn findes for arbejdsløshedsforsikring indenfor de til F.T.F. tilsluttede organisationer,

Aage Nielsen.

Marvin Madsen.

Nr. *)	Organisationens navn	Bemærkninger
1-0	Statsradiofoniens Personaleforening	Organisationen omfatter både tjenestemænd og honorarlønnede. Sidsnævnte gruppe har behov for arbejdsløshedsforsikring. ÷ kollektiv tilslutning, + frivillig tilslutning.
2-0	Danmarks Lærerforening	Tjenestemandsorganisation. ÷ kollektiv tilslutning, + lille frivillig tilslutning.
3-0	Danske Statsemedsmænds Samråd	Tjenestemandsorganisation. ÷ kollektiv tilslutning. Visse grupper går måske over til kontraktansættelse, hvilket kan medføre positiv interesse for frivillig tilslutning.
4-0	Dansk Styrmandsforening	Ingen bemærkninger, idet udmeldt af FTF fra 1. januar 1961.
5-0	Dansk Sygeplejeråd	Har statsanerkendt arbejdsløshedskasse.
6-0	Dansk Telefonforening	Hovedsagelig tjenestemandsorganisation. ÷ kollektiv tilslutning, + mindre frivillig tilslutning.
7-0	Danmarks Skibsførerforening	Medlemmerne som hovedregel mulighed for afskedigelse. ÷ kollektiv tilslutning. intet skøn vedr. frivillig tilslutning.
8-0	Den private realskoles lærerforening	Medlemmerne mulighed for afskedigelse. ÷ kollektiv tilslutning, + frivillig tilslutning.
9-0	Foreningen af kommunale Embedsmænd	Medlemmerne højere kommunale tjenestemænd. ÷ kollektiv tilslutning, formentlig ingen frivillig tilslutning.
10-0	Frederiksberg Kommunalforening	Medlemmerne kommunale tjenestemænd bortset fra mindre grupper. ÷ kollektiv tilslutning, + mindre frivillig tilslutning.
11-0	Gentofte kommunale Tjenestemandsforening	Medlemmerne kommunale tjenestemænd bortset fra mindre grupper. ÷ kollektiv tilslutning, + mindre frivillig tilslutning.
12-0	Københavns kommunale Sygeplejerskeforening	Medlemmerne har arbejdsløshedskasse via Dansk Sygeplejeråd.

*) Jfr. oversigten side 30-31 i »FTF-1959« samt enkelte senere ændringer.

Nr.*)	Organisationens navn	Bemærkninger
13-0	Københavns Kommunalforening	Medlemmerne kommunale tjenestemænd bortset fra mindre grupper. - kollektiv tilslutning, + mindre frivillig tilslutning.
14-0	Københavns Kommunelærerforening	Tjenestemandsorganisation. - kollektiv tilslutning, + lille frivillig tilslutning.
15-0	Københavns Kommunelærerindeforening	Tjenestemandsorganisation. - kollektiv tilslutning, + lille frivillig tilslutning.
16-0	Landssammenslutningen af hospitalslaboranter	Medlemmerne har som hovedregel mulighed for opsigelse. - kollektiv tilslutning, + frivillig tilslutning.
17-0	Statstjenestemændenes Centralorganisation II	Tjenestemandsorganisation. - kollektiv tilslutning, + lille frivillig tilslutning.
18-0	Foreningen af tjenestemænd under Søllerød kommune	Medlemmerne kommunale tjenestemænd. ÷ kollektiv tilslutning, formentlig ingen frivillig tilslutning.
19-0	Radiotelegranstforeningen af 1917	Ingen bemærkninger, idet udmeldt af FTF fra 1. januar 1961.
20-0	Bibliotekarforeningen for Folkebibliotekerne	Medlemmerne kommunale tjenestemænd bortset fra mindre grupper. - kollektiv tilslutning, + mindre frivillig tilslutning.
21-0	Danske børnesagsarbejderes Sammenslutning	Ansættelsesforholdene er nogenlunde som inden for Forbund for den forebyggende børneforsorgs Personaleorganisationer. ÷ kollektiv tilslutning, + frivillig tilslutning.
22-0	Landsforeningen af kontorchefer m. fl. ved de koncessionerede telefonselskaber i Danmark	Tjenestemandsorganisation. - kollektiv tilslutning, + lille frivillig tilslutning.
23-0	NESA's Funktionærforening	Ansættelsesforholdene er nogenlunde som inden for Forbund for den forebyggende børneforsorgs Personaleorganisationer. - kollektiv tilslutning, + frivillig tilslutning.
24-0	Forsvaret Funktionærorganisationer	Ingen bemærkninger, der henvises til organisationens oplysninger ved foretrædet for udvalget.

Nr.*)	Organisationens navn	Bemærkninger
25-0	Forbund for den forebyggende børnefor- sørgs Personaleorganisationer	Ingen bemærkninger, der henviser til organisationens op- lysninger ved foretrædet for sudvalget.
26-0	Danske Kredit- og Hypotekforenings- funktionærers Fællesråd	Medlemmerne som hovedregel mulighed for afskedigelse. — kollektiv tilslutning, intet skøn vedr. frivillig tilslutning.
27-0	Økonomaforeningen	Medlemmerne er delvis tjenestemænd, delvis overens- komstlønnede. £ kollektiv tilslutning, + frivillig tilslutning.
28-0	Sygehusinspektørforeningen i Danmark	Medlemmerne højere kommunale tjenestemænd. — kollektiv tilslutning, formentlig ingen frivillig tilslutning.
29-0	Telefonmesterforeningen	Hovedsagelig tjenestemandsoorganisation. — kollektiv tilslutning, -j- mindre frivillig tilslutning.
30-0	Forbundet af Kirkefunktionærforeninger i Danmark	Hovedsagelig tjenestemandsoorganisation. — kollektiv tilslutning, + lille frivillig tilslutning.
31-0	Danske Privatbaners Kontorforening	Tjenestemandslignende ansættelsesforhold. ÷ kollektiv tilslutning, + mindre frivillig tilslutning.
32-0	Danske Bankfunktionærers Landsforening	Alle medlemmerne mulighed for opsigelse. ÷ kollektiv tilslutning for tiden, + frivillig tilslutning.
33-0	Danske Forsikringsfunktionærers Lands- forening	Alle medlemmerne mulighed for opsigelse. ÷ kollektiv tilslutning for tiden, + frivillig tilslutning.
34-0	Foreningen af danske Sparekasse- funktionærer	Alle medlemmerne mulighed for opsigelse. — kollektiv tilslutning for tiden, + frivillig tilslutning.
35-0	Sammenslutningen af Tobaksindustriens Funktionærforeninger	Alle medlemmerne mulighed for opsigelse. Mulighed for kollektiv tilslutning.
36-0	Centralforeningen for Forsikringsakkvisitø- rer i Danmark	Alle medlemmerne mulighed for opsigelse. — kollektiv tilslutning for tiden, + stor frivillig tilslutning.
37-0	Sammenslutningen af Firmafunktionær- foreninger	Ingen bemærkninger, der henviser til organisationens op- lysninger ved foretrædet for udvalget.
38-0	Sammenslutningen af adm. ansat personel ved bispe-, stiftsøvrigheds- og stiftskasserer- kontorerne	Ingen bemærkninger, tjenestemandslignende forhold, meget lille organisation.

Nr.*)	Organisationens navn	Bemærkninger
39-0	Oldfrueforeningen	Medlemmerne er delvis tjenestemænd, delvis overenskomstlønnede. - kollektiv tilslutning, + frivillig tilslutning.
40-0	Foreningen af danske Beskæftigelses- terapeuter	Medlemmerne har som hovedregel mulighed for opsigelse. ± kollektiv tilslutning, + frivillig tilslutning.
41-0	Danske Fysioterapeuter	Medlemmerne har som hovedregel mulighed for opsigelse. - kollektiv tilslutning, - frivillig tilslutning.

Danmarks aktive Handelsrejsende
Foreningen af 1901

Fællesrepræsentationen for danske Handelsrejsende-
& Handelsrepræsentantforeninger

København F, den 14. september 1960.

*Udvalget af 1959vedrørende anerkendelse
af arbejdsløshedskasser,
Socialministeriet,
Slotsholms gade 6, K.*

Foreningen har modtaget udvalgets skrivelse af 7. september 1960.

Da det næppe kan være udvalget ubekendt, at foreningen har indbragt spørgsmålet om behandlingen af foreningens andragende efter den gældende lov for ombudsmanden, og da der i udvalgets indbydelse side 2, 1. afsnit forekommer følgende bemærkning:

»At socialministeren har anmodet udvalget, om i sine overvejelser at inddrage spørgsmålet: om anerkendelse af »Danmarks aktive Handels-

rejsendes arbejdsløshedsforsikring (arbejdsløshedskasse)«

skal man, i overensstemmelse med foreningens opfattelse om udvalgets manglende kompetence vedrørende ansøgningen indgivet i henhold til nugældende lov, meddele at man ikke ønsker at give møde.

Angående spørgsmålet om ledighedsforholdene vil vi finde det rimeligt, om dette blev fremsat af arbejdsdirektoratet.

P.F.V.
Med ærbødighed

Knud Petersen,
landsformand.

Danmarks aktive Handelsrejsende
Foreningen af 1901

Fællesrepræsentationen for danske handel srejsende-
& Handelsrepræsentantforeninger

København F, den 30. september 1960.

*Udvalget af 1959 vedrørende anerkendelse
af arbejdsløsheds-kasser,
Socialministeriet,
Slotsholms gade 6, K.*

Da artikler i dagspressen om vort afslag på at lade os repræsentere ved mødet i udvalget den 17. ds. muligvis kan udlægges som et udtryk for, at vi ikke ønsker at bistå udvalget i arbejdet for den kommende lovgivning om arbejdsløshedsforsikring, skal vi fastslå, at vor vægring ved at deltage i det pågældende møde, som også motiveret i vort afslag, udelukkende skyldes, at spørgsmålet om statsanerkendelsen af vor orga-

nisationens arbejdsløsheds-kasse, hvorom ansøgning er indgivet for over et år siden til afgørelse efter den nugældende lovs bestemmelser, efter socialministerens henvisning, skulle inddrages i udvalgets overvejelser, hvilket vi ikke kan anerkende berettigelsen af; men vi er i øvrigt når som helst villige til at bistå udvalget med besvarelse af spørgsmål, der kan tjene det i dets arbejde med udformning af ny lovgivning.

P.F.V.
Med ærbødighed
Knud Petersen,
landsformand.

F.T.F.

*Fællesrådet for danske Tjenestemands-
og Fimktionæjorganisationer*

København, den 28. oktober 1960.

Til

Udvalget af 1959 vedrørende anerkendelse

af arbejdsløshedskasser,

Socialministeriet,

Slotsholms gade 6, K.

Under henvisning til aftale i udvalgets 7. møde mandag den 13. oktober 1960 tillader jeg mig som medlem af udvalget at udbede mig svar på vedhæftede spørgsmål vedrørende Kommunal- arbejdernes Arbejdsløshedskasse i Danmark.

Marvin Madsen

Spørgsmål vedrørende Kommunalarbejdernes Arbejdsløshedskasse i Danmark

Under behandlingen af sagen vedrørende statsanerkendelse af arbejdsløshedskasse for Den forebyggende børneforsorgs Personaleorganisation er udtalelser indhentet fra de statsanerkendte arbejdsløshedskasser, der eventuelt kunne optage den pågældende personalegruppe. Under udvalgets tidligere behandling af arbejdsløshedskasseproblemet er det endvidere gentagne gange fremført, at de grupper, F.T. F. ønsker at sikre statsanerkendt arbejdsløshedskasse, allerede har adgang til sikring i bestående statsanerkendte arbejdsløshedskasser.

Efter min formening må lignende problemstilling have foreligget under behandlingen af sagen vedrørende Kommunalarbejdernes Arbejdsløshedskasse i Danmark, og jeg spørger derfor:

1. Blev sagen sendt til udtalelse i *Arbejdsmændenes arbejdsløshedskasse* ?

Det bemærkes her, at bl.a. de kommunale arbejdsmænds organisation under Dansk Kommunalarbejderforbund har 1174 medlemmer.

Såfremt spørgsmål 1 besvares bekræftende ønskes oplysning om udtalelsens (evt. udtalelsernes) indhold.

Såfremt spørgsmål 1 besvares benægtende ønskes oplysning om, hvorfor udtalelse ikke blev indhentet.

2. Blev sagen sendt til udtalelse i *Funktionærernes arbejdsløshedskasse* ?

Det bemærkes her, at bl.a. kommunale brandfolks organisation (591 medlemmer), belysnings- og vandværksfunktionærernes fagforening (104 medlemmer), sporvejs- og omnibusfunktionærernes organisation (2997 medlemmer), de kommunale opsynsmænds organisation, København (1875 medlemmer) og de kommunale opsynsmænds organisation, Roskilde (810 med-

lemmer) alle under Dansk Kommunalarbejderforbund har medlemmer, der karakteriseres som funktionærer.

Såfremt spørgsmål 2 besvares bekræftende ønskes oplysning om udtalelsens (evt. udtalelsernes) indhold.

Såfremt spørgsmål 2 besvares benægtende ønskes oplysning om, hvorfor udtalelse ikke blev indhentet.

3. Blev sagen sendt til udtalelse i *De kvindelige arbejders arbejdsløshedskasse* ?

Det bemærkes her, at bl.a. fagforeningen for kvindelige kommunale arbejdere under Dansk Kommunalarbejderforbund har 6143 medlemmer.

Såfremt spørgsmål 3 besvares bekræftende ønskes oplysning om udtalelsens (evt. udtalelsernes) indhold.

Såfremt spørgsmål 3 besvares benægtende ønskes oplysning om, hvorfor udtalelse ikke blev indhentet.

4. Blev sagen sendt til udtalelse i *Arbejdslederens arbejdsløshedskasse* ?

Det bemærkes her, at bl. a. foreningen for kommunale arbejdsledere under Dansk Kommunalarbejderforbund har 902 medlemmer.

Såfremt spørgsmål 4 besvares bekræftende ønskes oplysning om udtalelsens (evt. udtalelsernes) indhold.

Såfremt spørgsmål 4 besvares benægtende ønskes oplysning om, hvorfor udtalelse ikke blev indhentet.

5. Blev sagen sendt til udtalelse i arbejdsløshedskasser for håndværkere, f.eks. i *Metalarbejdernes arbejdsløshedskasse* ?

Det bemærkes her, at bl.a. den kommunale håndværker-organisation under Dansk Kommunalarbejderforbund har 304 medlemmer.

Såfremt spørgsmål 5 besvares bekræftende ønskes oplysning om udtalelsens (evt. udtalelsernes) indhold.

Såfremt spørgsmål 5 besvares benægtende ønskes oplysning om, hvorfor udtalelse ikke blev indhentet.

6. Blev sagen sendt til udtalelse i andre arbejdsløshedskasser?

Såfremt spørgsmål 6 besvares bekræftende ønskes oplyst:

a. 1 hvilke arbejdsløshedskasser.

b. Udtalelsens (evt. udtalelsernes) indhold.

Under behandlingen i udvalget har F.T.F. måttet fremskaffe oplysninger om bl.a. det reelle behov for arbejdsløshedskasse. Herunder er der forespurgt om medlemmernes ansættelsesstatus. Efter min formening må lignende problemstilling have foreligget vedrørende Kommunalarbejdernes Arbejdsløshedskasse i Danmark, og jeg spørger derfor:

7. a. Hvor stort var medlemstallet i Kommunalarbejdernes Arbejdsløshedskasse ved statsanerkendelsen?

b. Hvor mange var egentlige tjenestemænd?

c. Hvor mange var ansættelsesmæssigt sikret: som tjenestemænd (d.v.s. havde ansættelses- og pensionsforhold som tjenestemænd, men lønforhold som overenskomstlønnede arbejdere)?

d. Hvor mange var overenskomstlønnede arbejdere?

Såfremt spørgsmål 7 b, c og d ikke kan besvares ønskes yderligere oplyst:

e. Hvorfor blev oplysning herom i sin tid ikke indhentet?

f. Kan oplysninger om forholdene nu fremskaffes uden at forsinke udvalgets arbejde?

I § 5, stk. 1,2. punktum, i vedtægt for Kommunalarbejdernes Arbejdsløshedskasse i Danmark (udgaven fra 1957) udtales: »Som kommunalarbejder i henseende til foranstående bestemmelse anses lønarbejdere indenfor områder, der i henhold til de til enhver tid gældende faglige aftaler henhører under Dansk Kommunalarbejderforbunds faglige område«.

Under hensyn til, at afgrænsningsproblemer vil komme til at foreligge ved en arbejdsløshedskasse under F.T.F., spørger jeg:

8. a. Var indholdet af de ved anerkendelsen gældende faglige aftaler oplyst for ministeriet eller arbejdsnævnet?

b. Skal eventuelle ændringer i de faglige aftaler fremsendes til ministeriet?

c. Hvorledes bliver arbejdsløshedskassens stilling, såfremt enkelte eller alle faglige aftaler bortfalder?

Såvidt mig bekendt forsøgte Dansk Kommunalarbejderforbund i en lang årrække at opnå statsanerkendelse for deres arbejdsløshedskasse. Da en række af de problemer, der forelå i denne sag, også vil foreligge ved en arbejdsløshedskasse under F.F.F., spørger jeg:

9. Kan jeg som udvalgsmedlem få udarbejdet en oversigt over behandlingen i ministerium m.v. af sagen vedrørende Kommunalarbejdernes Arbejdsløshedskasse, indeholdende datoangivelser fra sagens begyndelse til slutning, kort angivelse af problemerne i sagen samt kort angivelse af løsningen af problemerne?

Marvin Madsen,
sekretær.

1. k.j. nr. 1/20/59.

*Socialministeriet.**København K., den 30. november ig60.*

I skrivelse af 10. november 1960 har udvalget henstillet til socialministeriet, hvorvidt dette vil kunne stille materiale til rådighed for udvalget til brug ved besvarelsen af nogle af udvalgsmedlem, sekretær Marvin Madsen i skrivelse af 28. oktober 1960 stillede spørgsmål vedrørende Danske Kommunalarbejderes Arbejdsløsheds-kasse.

I denne anledning skal socialministeriet meddele følgende:

Spørgsmål 1 : Blev sagen sendt: til udtalelse i *Arbejds mændenes Arbejds løsheds kasse* ?

Det bemærkes her, at bl.a. de kommunale arbejdsmænds organisation under Dansk Kommunalarbejderforbund har 1174 medlemmer.

Såfremt spørgsmål 1 besvares bekræftende, ønskes oplysning om udtalelsens (eventuelt udtalelsernes) indhold.

Såfremt spørgsmål 1 besvares benægtende, ønskes oplysning om, hvorfor udtalelse ikke blev indhentet.

Lignende spørgsmål er stillet vedrørende

2. Funktionærernes Arbejds løsheds kasse
3. De kvindelige arbejderes Arbejds løsheds kasse
4. Arbejdsledernes Arbejds løsheds kasse
5. Metalarbejdernes Arbejds løsheds kasse
6. Andre arbejds løsheds kasser.

ad spørgsmål 1-6 :

Spørgsmålet om statsanerkendelse af Kommunalarbejdernes Arbejds løsheds kasse, der er oprettet i 1921, blev første gang officielt rejst over for arbejdsdirektoratet i 1950. Efter forelæggelse for arbejdsnævnet, der ikke havde fundet grund-

lag for at meddele kassen anerkendelse, blev andragendet afslået.

Sagen blev rejst igen i 1954, i hvilken forbindelse arbejdsdirektoratet indhentede en udtalelse fra Arbejds mændenes Arbejds løsheds kasse, der ikke for sit vedkommende fandt anledning til at anbefale en statsanerkendelse.

Sagen blev påny rejst i 1956, efter at De samvirkende Fagforbunds forretningsudvalg den 2. marts 1956 havde vedtaget et grundlag for en afgrænsning af området for arbejds løsheds kassen. Arbejdsnævnet anbefalede statsanerkendelse, og sagen blev derpå forelagt for socialministeriet.

Efter forelæggelse for socialministeriet blev der indhentet en udtalelse fra Arbejds løsheds kassernes Samvirke. Foranlediget heraf anbefalede samvirket, at statsanerkendelse blev givet, efter at kassens område var fastlagt og afgrænset gennem den mellem De samvirkende Fagforbund og Kommunalarbejdernes Forbund oprettede overenskomst, jfr. ovenfor.

Herefter meddelte socialministeriet kassen den ønskede anerkendelse med virkning fra 1. april 1957, idet afgrænsningsbestemmelsen i vedtægtens § 5 blev godkendt med følgende formulering :

»Kun ubemidlede lønarbejdere, der har deres hovederhverv og væsentligste livsophold ved lønarbejde som kommunalarbejdere, kan optages i og vedblive at være nydende medlemmer af arbejds løsheds kassen.

Som kommunalarbejdere i henseende til foranstående bestemmelse anses lønarbejdere inden for områder, der i henhold til de til enhver tid

gældende faglige aftaler henhører under Dansk Kommunalarbejderforbunds faglige område.

Tvivlsspørgsmål i forbindelse med afgrænsningen af kassens faglige område vil være at forelægge arbejdsnævnet til afgørelse.«

Som det vil fremgå heraf, har der ikke for ministeriet eller arbejdsdirektoratet været anledning til at rette henvendelse til de i spørgsmål 1-5 nævnte eller andre arbejdsløsheds-kasser, efter at Arbejdsløsheds-kassernes Samvirke havde anbefalet meddelelse af statsanerkendelse på det i 1956 foreliggende grundlag og dermed havde udtalt sig på samtlige interesserede kassers veg-

Spørgsmål y:

a. Hvor stort var medlemstallet i Kommunalarbejdernes Arbejdsløsheds-kasse ved statsanerkendelsen?

b. Hvor mange var egentlige tjenestemænd?

c. Hvor mange var ansættelsesmæssigt sikret som tjenestemænd (d.v.s. havde ansættelses- og pensionsforhold som tjenestemænd, men lønforhold som overenskomstlønnede arbejdere)?

d. Hvor mange var overenskomstlønnede arbejdere?

Såfremt spørgsmål 7 b, c og d ikke kan besvares, ønskes yderligere oplyst:

e. Hvorfor blev oplysning herom i sin tid ikke indhentet?

f. Kan oplysninger om forholdene nu fremskaffes uden at forsinke udvalgets arbejde?

ad a): Medlemstallet var i 1956 oplyst at være ca. 17.200 (10.500 mænd og 6.700 kvinder).

ad b-e): Der forelå ikke på daværende tidspunkt for socialministeriet eller direktoratet an-

ledning til at søge spørgsmål som de omhandlede besvaret.

ad f): På den nu givne foranledning har ministeriet fra Kommunalarbejdernes Arbejdsløsheds-kasse foranlediget oplyst, at af det samlede medlemstal var omkring 10.000 aflønnet som tjenestemænd, medens resten var overenskomstlønnede.

Spørgsmål 8:

a. Var indholdet af de ved anerkendelsen gældende faglige aftaler oplyst for ministeriet eller arbejdsnævnet?

b. Skal eventuelle ændringer i de faglige aftaler fremsendes til ministeriet?

c. Hvorledes bliver arbejdsløsheds-kassens stilling, såfremt enkelte eller alle faglige aftaler bortfalder?

ad a): Nej.

ad b): Nej.

ad c): Der ses ikke at være taget stilling til dette spørgsmål i forbindelse med anerkendel-

Spørgsmål g:

Kan jeg som udvalgsmedlem få udarbejdet en oversigt over behandlingen i ministerium m.v. af sagen vedrørende Kommunalarbejdernes Arbejdsløsheds-kasse, indeholdende datoangivelser fra sagens begyndelse til slutning, kort angivelse af problemerne i sagen samt kort angivelse af løsningen af problemerne?

ad g): Der henvises til de ad spørgsmål 1-6 meddelte oplysninger.

sign. Jul. Bomholt.

/ sign. E. Arntzen.

Udvalget af 1959 vedrørende anerkendelse af arbejdsløsheds-kasser,
c/o fuldmægtig J. Stagaard,
socialministeriet.

